

"FARUS"

REDACTORS

SÍLVIA ARNALL
ANNA BARDERA
ESTHER BARTOLOMÉ
LAURA BARTOLOMÉ
ALBA BAYÉS
CRISTINA BAYÉS
SARA BAYÉS
QUIM BAYÉS
MIQUEL COLL
JOSEP   MARIA
COMPANY
MARIA COMPANY
LOURDES FERRÉS
ESTHER JOFRE
ROSA MARIA MORET
MOSSÈN   JAUME
PRATDESABA
XÈNIA SEMIS
ENRIC SUBIRÓS
TERESA TEIXIDOR
MANEL VEHÍ CABEZA
VEINS DE LA NOVA
URBANITZACIÓ

I A MÉS

L'ESCOLA
L'A.M.P.A.   DE
L'ESCOLA
L'AJUNTAMENT
LA COMISSIÓ DE
FESTES

PORTADA

ASSOCIACIÓ JUVENIL
ATALAIA

CONTRAPORTADA

PARTITS DE FUTBOL
SOLTERS/CASATS I
SOLTERES /CASADES
1978, 1982,
2002.

IMPRIMEIX

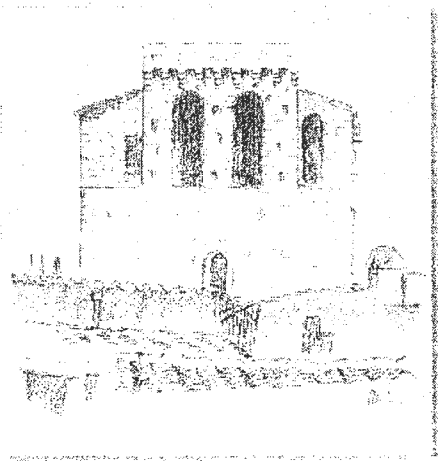
COPISTERIA ESTEVE

EDITA

ASSOCIACIÓ JUVENIL
ATALAIA

COL·LABORA

DIPUTACIÓ   DE
GIRONA
SECRETARIA
GENERAL   DE
JOVENTUT

UNA FESTA MAJOR MÉS I AMB ELLA UNA REVISTA MÉS DE L'ASSOCIACIÓ JUVENIL ATALAIA; UN GRUP DE JOVENT QUE DIA RERA DIA, INTENTA FER ACTIVITATS QUE ENGRESQUIN ELS HABITANTS DEL NOSTRE MUNICIPI.

DESPRÉS DE LA RESSACA DE LES CELEBRACIONS DEL 25È ANIVERSARI DEL GRUP DE JOVES D'EL FAR D'EMPORDÀ CAL DIR QUE ENS HEM ADONAT DE LES DIFERÈNCIES DELS JOVES D'AVUI DIA AMB ELS QUE INICIAREN LES ACTIVITATS AQUELL ESTIU DE 1977. ENTREM AL MERCAT LABORAL I A FORMAR UNA FAMÍLIA MÉS TARD QUE ELS NOSTRES PARES I ALTERNEM APRENTENTATGE I TREBALL. MOLTS PODEN PENSAR, I POTSER ÉS PROU CERT, QUE ESTEM MENYS IMPLICATS QUE ABANS EN LES ESTRUCTURES TRADICIONALS D'ACCIÓ POLÍTICA I SOCIAL PERÒ CAL DIR QUE LA MAJORIA TAMBÉ MOSTREM UNA CLARA PREDISPOSICIÓ A PARTICIPAR I A INFLUIR EN LES DECISIONS QUE ES PRENEN AL NOSTRE VOLTANT, EL QUE PASSA ÉS QUE ENS ESTIMEM MÉS FER-HO DE FORMA INDIVIDUAL I PUNTUAL. TOT I AIXÒ, VOLDRIA REMARCAR QUE ÉS PARTICIPANT EN UNA ASSOCIACIÓ COM L'ATALAIA QUAN ELS JOVES ADQUIRIM L'EXPERIÈNCIA I LA CONFIANÇA QUE NECESSITEM PER IMPLICAR-NOS MÉS, ARA O MÉS ENDAVANT, EN LA VIDA PÚBLICA DE EL FAR D'EMPORDÀ. EN SOM EL FUTUR I ESPEREM FER-HO TANT BÉ COM HO HAN FET ELS NOSTRES PARES.

BONA FESTA MAJOR.

LA JUNTA DIRECTIVA DE L'ATALAIA.

Durant els mesos d'hivern s'han fet moltes coses al Far d'Empordà i n'intentarem fer un resum.

Abans, però, voldríem agrair la bona acollida que varen tenir totes les activitats que vàrem organitzar conjuntament amb el Grup de Joves per celebrar els 25 anys d'existència. Els partits de futbol entre solters i casats i entre solteres i casades van anar molt bé. Em sap greu dir als casats i a les casades que els anys no perdonen i que les obligacions familiars desgasten ja que tant els solters com les solteres vàrem guanyar. De totes maneres, el que compte són les ganes que tots hi vàrem posar. L'Exposició va ser un èxit. Vàrem poder veure fotografies de l'època, material antic i objectes curiosos com el vestit de sirena que varen fer servir per a la desfilada de carrosses de l'any 1980 o algunes de les manualitats que vàrem fer a la mainada durant el Casal de Nadal de l'any 2001.

En motiu d'aquesta celebració es varen fer samarretes, CD's amb fotografies i l'edició especial de la revista. Per a tots aquells que es varen quedar sense el seu exemplar voldríem dir-vos que encara se'n poden adquirir. Només cal que ens ho comuniquen a algun membre de l'Associació Juvenil Atalaia.

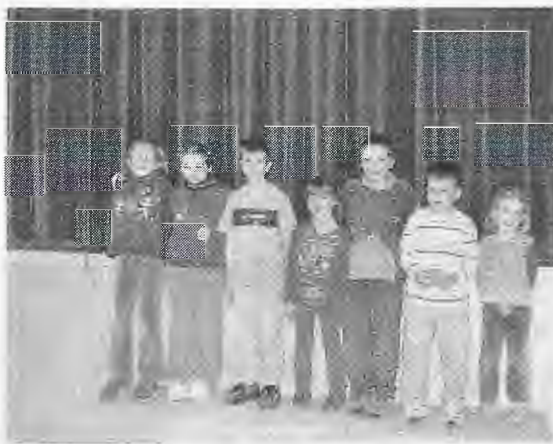
Des del mes de Desembre, es tornen a fer setmanalment al local social les classes d'aeròbic, aquest cop amb la Cati com a professora. Diuen que l'exercici va molt bé per a la salut, així que ja ho sabeu. Animeu-vos.

Durant les festes de Nadal la Comissió de Festes va organitzar les quines i nosaltres també en vàrem preparar una d'especial, el dia dels innocents, per a la mainada. Voldríem recordar que el guanyador del viatge a Mallorca aquest any, aprofitant que s'estava organitzant una dinar en benefici dels malats de leucèmia, va donar els diners a la Fundació Josep Carreras i és un gest que l'honora, per això en volem fer esment.

El dia 2 de Març, al local social, es va celebrar el Carnaval, que no explicaré gaire perquè li dedicarem més endavant un article especial.

Diumenge 6 d'abril es va organitzar un dinar especial que va venir precedit per un concert a l'església cantat per la Coral d'Avinyonet i que tenia com a objectiu recaptar fons per a la Fundació Josep Carreras, que lluita contra la leucèmia. Sens dubte, una bona causa.

Durant les vacances de setmana santa, com ja vé essent habitual, l'Atalaia vàrem preparar una gimcana per tot el poble, "Olímpiades a El Far d'Empordà" la vàrem titular i va ésser molt divertit. I sinó que ho preguntin als més petits.

El 25 de Maig hi va haver eleccions municipals i en Jaume Arnall va ser elegit com el nou alcalde del municipi. Moltes Felicitats.

Ja veieu quantes activitats, no ? Doncs, prepareu-vos que comença la Festa Major i encara n'hi haurà moltes més.

Sara Bayés, Juny 2003.

SISTEMES I PRODUCTES

PROGRANGES, S.L.

Ramon Santaulària

Carrer Hortes, 26
Tel. 972 50 06 14
Fax 972 67 14 61
17600 FIGUERES

PER A GRANGES

PROTAGONISTA PER UN DIA

per Lourdes Ferrés

**S
O
L
D
A
D
O
S
D
E
S
A
L
A
M
I
N
A**

**J
O
R
D
I
P
A
G
E
S
M
A
L
L
O
L**

Us heu plantejat alguna vegada estar dintre d'una pel·lícula ?

Dons aquí, El Far, tenim en Jordi Pagès i Mallol que va presentar-se per ser un dels actors que feien d'extra a la pel·lícula "SOLDADOS DE SALAMINA" que va ser filmada a les poblacions de Girona, Medinyà i als voltants de Banyoles. Concretament l'escena que en que va participar en Jordi va ser rodada al Santuari de Sta. Maria del Collell.

Javier Cercas, escriptor de gran talent y avalat per tota una trajectòria literària i de treball com professor, escriu un llibre de gran èxit on explica un relat real. L'història transcorre en dues èpoques diferents: la Guerra Civil i el present.

David Trueba, director de gran empremta te l'idea de fer una adaptació cinematogràfica de la novel·la de Cercas.

Aquests son el realment protagonistes del llibre y la pel·lícula, però també en tenim un de més proper, el protagonista d'aquesta història.

Anem a veure si en Jordi ens fa cinc cèntims del dia de la filmació.

- Jordi que és el que et va portar ha anar a fer les proves , es a dir el càstig?

Ho vaig llegir al diari, i vaig pensar, perquè no presentar -mi . Hem feia gràcia tenir aquesta experiència i m'hi vaig anar a presentar.

- Vas tardà molt a saber si estaves admès?

Hem van tardar a cridar uns dos o tres mesos, ja n'hi m'enrecordava .

- A quina època de l'any es va filmar?

Era primavera, el mes d'Abril o maig, ara no m'hen recordo bé.

- Que vas haver de portar?

Les ganes. Ens van donar esmorzar, dinar i berenar. Vàrem haver de estar-hi de les 7 del matí fins les 8 de la tarda.

- Que vas fer ? Va ser dur passar per la sala de maquillatge? I el vestuari te'l van donar?

Hem van fer anar a vestuari, hem van vestir amb roba de l'època: pantaló de vellut, camisa ratllada, sabatots i un gorro gris de llana. Després cap a maquillatge, mentre ens explicaven l'escena que teníem de fer.

- Vas conèixer al director?

Dons si, em va semblar molt bé el director DAVID TRUEBA, és una persona molt "campaxana" i molt senzill, ell mateix explicava les escenes, com posar -te, que fer, ...

Ara ja ho heu llegit, si no heu vist la pel·lícula ni llegit el llibre teniu un motiu més per fer-ho, i si l'heu llegit i vist , un motiu per rellegir-lo i tornar-la a veure.

L'EURO JA CAMINA

L'euro ja té divuit mesos de vida .Va ser tot un esdeveniment en el seu moment.Un canvi de moneda no es realitza molt sovint , per sort.

L'euro es va crear perquè tots els països que componen a la Unió Europea tinguin la mateixa divisa. Efectivament, per crear un gran país com pot ser l'Europa (entre cometes) s'havia de començar per crear una moneda única per a tots, deixant de banda Anglaterra que no va voler renunciar a la seva moneda quedant exclosa del gran esdeveniment.

Inconvenients de la nova moneda? Molts!.

El més important s'ha produït en el progressiu augment de preu de tots els productes l'any 2002 .Tothom ha aprofitat per apujar preus i arrodonir-los, sempre a l'alça, per evitar els cèntims d'euro.

En tant poc temps de vida les monedes literalment dit per molta gent, fan fàstic. Les monedes estan fetes d'un material que al contacte amb l'àcid de les mans, venen negres.

No tot són inconvenients.També hi ha molts avantatges.Com la comoditat de viatjar als països veïns sense haver de canviar moneda, que sovint desconexiem.

Per a les empreses que realitzen exportacions l'euro és una divisa més forta, el valor que tenia la pesseta davant la resta del món era inferior.

De moment l'euro ja camina,que és molt. L'adaptació ha estat difícil per a moltes persones, sobretot la gent gran.

TEATRE O CINEMA

El teatre i el cinema són dos gèneres molt diferents però compatibles. Normalment la persona a qui li agrada el teatre de ben petit, és fidel a aquest tota la vida. És un gènere que demana molta dedicació i esforç als intèrprets. Els actors s'enfronten diàriament a un públic que està observant tots els detalls de l'obra a pocs metres de l'escenari, amb un espai limitat i no es permet cap error.

A molts actors i actrius se'ls demana amb quin dels dos gèneres se senten més realitzats i tots coincideixen en el teatre. Suposo que tenir la gent tant a prop els genera unes sensacions molt gratificants i difícils d'explicar.

El cinema és un gènere de masses, on es cuidan tots els detalls. L'actor pot repetir, tantes vegades com faci falta, una escena i aquestes poden ser retocades, tallades, esborrades, segons el director cregui convenient.

Els costos per a la realització solen ser molt elevats i els beneficis, si tot va bé, també. Un actor amb una sola pel·lícula pot ser conegut en tot el món amb el teatre no.

Així doncs , si no saps què fer algun dia o senzillament tens ganes de noves sensacions vés al cinema o al teatre : t'hi enganxaràs.

Paradoxa del nostre temps

Avui tenim edificis més alts i autopistes més amples... però temperaments curts i punts de vista més estrets.

*Gastem més, però gaudim menys.
Tenim cases més grans, però famílies petites.*

*Tenim més compromisos, però menys temps.
Tenim més coneixement, però menys salut.*

*Hem multiplicat les nostres possessions, però hem reduït els nostres valors.
Parlem molt, estimem poc i odiem massa.*

*Hem arribat a la lluna i en tornem, però tenim problemes per creuar el carrer i conèixer el nostre veí.
Hem conquerit l'espai exterior però no l'interior.*

Tenim més ingressos i menys moral

*Aquests són temps amb més llibertat però menys alegria.
Amb més menjar, però menys nutrició.*

*Són dies en els que arriben molts sous a casa, però augmenten els divorcis.
Són temps de cases molt maques però llars trencades.*

Per tot aixó:

No guardis res per una ocasió especial, perquè cada dia pot ser una ocasió especial

Passa més temps amb la família i els bons amics, menja el que t'agrada, visita els llocs que estimes.

Llegeix més, asseu-te i contempla l'horitzó sense fixar-te en les males herbes.

La vida és una successió de moments per gaudir, no només és per sobreviure.

Utilitza les copes de cristall, no guardis el millor perfum, utilitza les coses que et fan feliç.

Eliminem del nostre parlar " Un dia d'aquests.." "quan pugui.." i diguem avui.

Escriu la carta que volies escriure i digues a les persones que l'estimes quant els estimes.

No deixis per demà res que impliqui alegria i felicitat per a tu.

Cada dia, cada hora, cada minut, és especial. Si estàs tan ocupat que no pots prendre't uns instants, pensa que "un dia d'aquests" pot ser molt lluny o no arribar mai.

Xènia Semis Teixidor

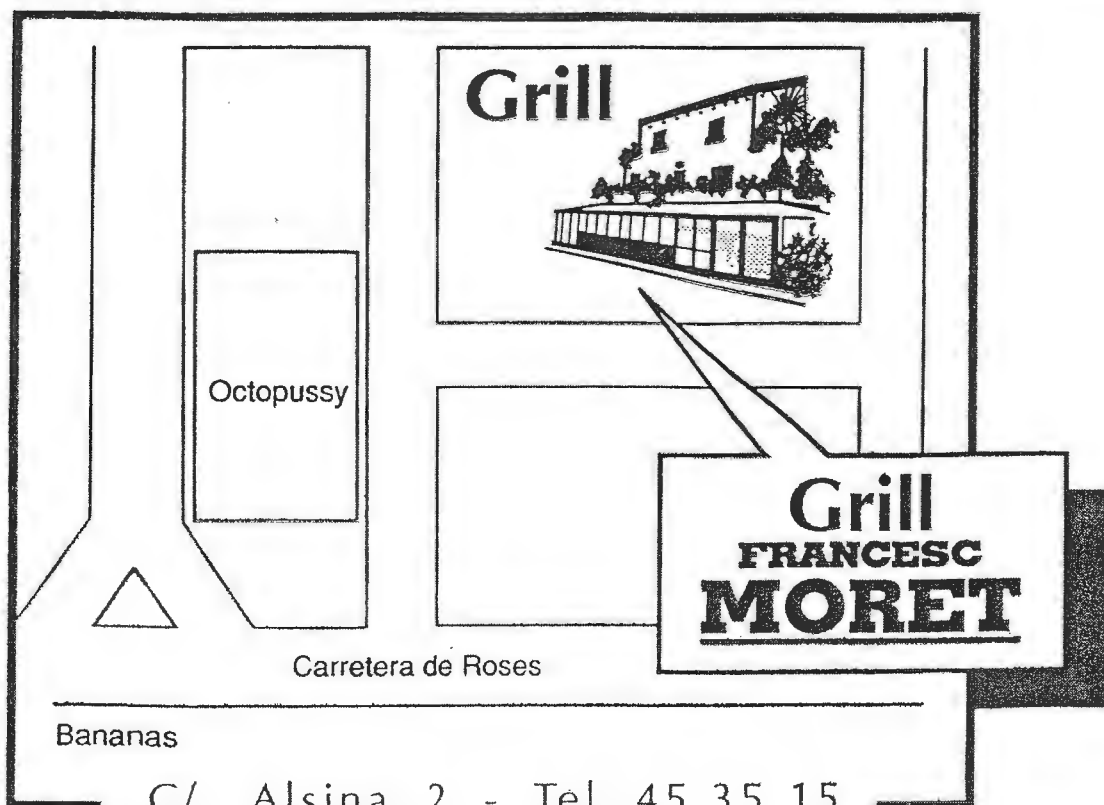

OBRES PIRINAIQUES, S.L.

**C/ Port Lligat, portal 1º 1º
17600 FIGUERES**

TEL. 972 50 27 16 - FAX. 972 67 41 97

**ESPECIALITAT EN CARNS A LA BRASA
OBERT FINS LA MATINADA**

EMPURIABRAVA

Ortografia d futur...

Avui en dia que gairebé tothom té mòbil -i jo també sóc una d'aquestes persones-, molta gent pensa, com jo, que és bastant car. Aquest és un dels motius que ha fet que la gent hagi inventat una nova ortografia per escriure els missatges de text anomenats "SMS", per tal que poguessin ser més curts.

De fet aquesta manera d'escriure no va pas malament, perquè permet ocupar molt menys espai i anar molt més ràpid. Si un text molt llarg s'escribís bé s'hauria d'enviar en dos missatges, mentre que d'aquesta manera és possible escriure'l només en un i així no es gasta tant de saldo.

Tot i que va molt bé utilitzar-lo crec que els joves ens hi estem acostumant massa i malament. Ara ja no només s'utilitza per comunicar-se amb els amics, sinó que s'estan començant a escriure els missatges de propaganda amb aquesta mena de vocabulari.

Perquè no em digueu que exagero, us posaré un exemple, una anècdota que em va sorprendre bastant. Un dia que estàvem a classe de català fent un dictat, com de costum, va sortir un alumne a fer-lo a la pissarra. Llavors, el professor va començar a dictar i quan va arribar l'hora de corregir, resulta que l'alumne que havia fet el dictat havia escrit la paraula: "aquest" amb k i sense la s, és a dir "aket", i a més havia escrit els "què" utilitzant només amb una "k". El professor es va sorprendre molt i la veritat és que jo també. I a més l'alumne no se n'havia ni adonat que ho havia fet!

Penso, que està bé utilitzar aquest mètode per a comunicar-se amb els amics, però no per a altres usos, com s'està començant fer.

Esperem que això no avanci més i que poguem continuar conservant la nostra magnífica llengua: "EL CATALÀ".

De totes maneres, a continuació, us posaré alguns exemples de paraules i frases escrites amb aquest llenguatge, així si no sou experts amb mòbils i algun dia rebeu algun missatge d'aquest tipus ja podreu desxifrar-lo!!!!

K - Què

Xk - Perquè

Cnt - Contesta

Kdm - Quedem

Plsa - Plaça

Crrre - Carrer

N - No

A10 - Adèu

Vls - Vols

a+a+ - A més a més

* - Un petó

grcies - Gràcies

tn - tant

Quedem avui a les vuit a casa meva, vale?

Qdm awi a ls 8 a ksa mva, ok?

Arribaré una mica tard. Perdó

Aribre 1 mika tar. xd

Demà no podré venir. Fins dilluns!

Dma n pdre vni. Fns dill!

Al final em quedat més tard perquè el meu cosí no podia venir tant aviat. Fins després al fnal m kdt + tar pk l meu ksi n pdia vni tn aviat. Fns dsprs!

Esther Bartolomé

PER QUÈ UNA GUERRA?

Mentre esmorzava a l'hotel d'un poble del mig d'Àustria fullejava un diari. Bé, el que realment feia era passar fotos i intentar llegir els titulars, uns titulars que em costaven d'entendre pel meu horroròs alemany. Així que sols feia passar el temps mentre esperava que baixès la resta del grup per fer la sortida programada pel dia, un dia que s'esperava que fos esplèndid, molt caloròs, sorprenentment caloròs per aquella època a Àustria. Va ser quan somnreia de la nostra vestimenta d'estiu improvisada (ja que la calor era molt inusual) quan vaig passar un parell de pàgines sense aturar-me. De cop vaig tenir el mal pressentiment que m'havia passat quelcom per alt i vaig parar atenció al diari; vaig recolar un parell de pàgines i vaig quedar-me glaçada mirant una foto. Me la mirava esperant trobar respostes. Me la mirava esperant entendre el perquè d'aquella imatge, el perquè de tot allò, el perquè de tot plegat. Vaig llegir el titular i, en aquell precís moment, va aparèixer la guia i ens va fer saber que l'autocar ja ens esperava. Vaig tancar el diari rabiosament i em vaig disposar a pujar a l'autocar. Vaig asseurem i anava observant aquell paisatge tant genial de la regió de l'Alta Àustria; uns boscos enormes inimaginables per a qualsevol persona i inoblidable per al visitant. Enmig d'aquells enormes faig (recordant la Sissi, a la pel·lícula, baixant boscos avall) rebiem la visita d'alguna llebre, o d'alguns grups de daines, que tranquilament descansaven.

Vam deixar la carretera principal i vam enfilem per una carretera secundària pel mig del bosc. Ara sí que estavem envoltats de bon paisatge !! De cop, i com per art de màgia, s'acabà el bosc i apareguè davant nostre una gran esplanada, i al final d'ella una gran fortalesa. L'autocar s'aturà. Vam baixar tots i ens vam organitzar per entrar a la fortalesa fent un marxa del silenci. Mentre anava caminant i m'endinsava en aquell camp, intentava fer una imatge mental del que havia passat allà dins. Però l'imaginable era inimaginat. Em trobava al mig del camp de Mauthausen, a la zona a on feien els recomptes i les inspeccions cada matí i cada vespre; a la zona a on

descobries que avui no hi havia el teu company i no sabies si demà tu... Vaig decidir no pensar més, no caminar més per aquell camp i reposar un xic el meu cervell quan vaig veure davant meu una paret d'uns dos metres d'alçada on hi havia un cartell que amb alemany anunciava "quarentena". Amb les meves companyes de repòs vam decidir anar a inspeccionar què s'amagava darrera aquella paret. En arribar-hi, vam descobrir un camp verd ple de creus, sense noms ni dates. Un cementiri? Això va ser el que vam preguntar totes, però no ho enteníem. Vam cercar, desesperadament, a algú que ens pogués explicar que hi feia un cementiri al mig d'un camp d'extermini nazi. La resposta va ser massa simple. El 5 de maig del 1945, quan els americans van entrar al camp de Mathausen, a part de trobar els milers de deportats moribunds, també van trobar aquella zona (on nosaltres vam veure el cementiri) plena de cadàvers amuntegats, una fossa improvisada pel gran nombre de baixes que patien. Va ser en aquell moment que vaig enrecordar-me de la notícia del diari d'aquell matí. Era una foto esgarrifosa d'una fossa que s'havia trobat a l'Iraq, la veritat és que és tot el que recordava en aquell moment. Vaig estar molta estona pensant. La veritat és que no ha passat masses anys desde aquell 5 de maig com per oblidar el que va passar. Sols fa 58 anys. Però el problema és que, el que va passar allà, passa a masses llocs del planeta, sense que nosaltres ens n'adonem.

Però ara que sóc lluny d'allà i recordo tot el que vaig veure, tots els supervivents penso que potser no puc fer res per aturar cap guerra. Però això no és veritat. Recordo les paraules de Pablo (un republicà espanyol deportat a Mauthausen, on hi va passar cinc anys de la seva vida) quan ens deia que l'únic que volia era que la gent sàpiga el que va passar allà dins perquè mai més torni a passar. És això el que hauríem de fer tots, tenir-ho ben a la ment per tenir clar el que no es pot repetir.

No a cap guerra.

Anna Bardera Batlle.

Sant Jordi

Doema

Sant Jordi, santo diada
del passat i l'avenir,
Fe i Patria nostrada
del meu cor has sobreixir.
Oh la bella matinada!
Quina joia de collir
una rosa perlejada
una cançó a mig obrir.

lites

L'ordi, si no és l'ordi
és espigat
per Sant Jordi.

Per Sant Jordi
s'han de treure les llavors
i el que no les man
és perquè no n'hi ha.

La llegenda

Com la llegenda explica, el rei no podia tenir una filla desitjada i la seva dona va morir a causa de la malaltia.

El rei va voler donar-li el poder i el control del país a la seva filla, però ella no volia. Una princesa que no volia ser reina i que volia viure lliurement.

El rei va decidir donar-li el poder i el control del país a la seva filla, però ella no volia. Una princesa que no volia ser reina i que volia viure lliurement.

Agraït, el rei va voler donar-li la mà de la seva filla, però Sant Jordi va assegurar que només havia seguit un manament diví.

I tal com havia vingut, se'n va anar.

ENRIC SUBIROS
2003

VIURE

Aquest escrit va dedicat a tots els que han perdut el viatge de la vida massa aviat

La Marta tenia 15 anys. Era una noia riallera, tímida, somiadora i persistent. La seva vida era normal, com la de qualsevol adolescent: s'aixecava cada dia aviat, es dutxava, esmorzava, li feia un petó a la seva mare i baixava a casa de la seva veïna perquè la portés a l'escola, una mena de favor que li feia la Família Roca per haver-los ajudat tant després de la malaltia del seu fill Eduard que havia patit leucèmia però que gràcies a l'amor incondicional de la seva família i les més de mil hores de tractament, se'n va sortir.

Quan arribava a l'escola tot seguia com sempre: la tutora recordava cada dia als seus alumnes la importància de treballar diàriament per aconseguir el graduat i dedicar-se, per fi, a realitzar els seus somnis i, després d'això, es disposaven a començar les feixugues i repetitives classes. La Marta no tenia problemes amb els estudis: era una noia responsable que lluitava per tirar endavant el seu futur. De fet, la Marta tenia la il·lusió esperançadora de ser algú important i poder donar als seus fills el que els seus pares no li havien pogut donar a ella. El seu pare tenia un petit negoci que no li permetia res més que tirar la seva família endavant sense permetre's gaire luxes.

Era una noia tímida, la Marta, que no tenia molts amics però que des del primer dia que va conèixer l'Oriol va saber que aquest es convertiria en el seu millor amic. L'Oriol era una de les persones més sociables de l'escola i el coneixia tothom, des del més petit fins al més gran. El que no el coneixia estava desitjant fer-ho.

I així va ser com la Marta li explicava tot a l'Oriol i l'Oriol a la Marta. És tenien l'un a l'altre! Costa d'imaginar l'apreci que pots tenir-li a una persona. És difícil d'explicar però la Marta l'havia trobat amb l'Oriol.

Quan el pare de la Marta es va quedar sense feina degut a que les coses al negoci no acabaven de rutllar, l'Oriol es convertí en el seu confident i fins i tot va convèncer la seva família perquè li aconseguissin un lloc al pare de la Marta a la seva empresa fins que trobessin una solució.

L'Oriol havia tingut des de petit una gran obsessió per les motos però a la seva mare no li agradava la idea que el seu fill en tingués una.

El dia del seu aniversari, l'Oriol s'esperava el mateix de cada any: els diners que li donaven els seus avis i qualsevol tonteria que la seva mare li hagués pogut comprar

però la sorpresa de l'Oriol va ser quan, en arribar a casa, es trobà una moto aparcada al garatge. Era d'última moda, ho tenia tot.

L'Oriol feia mesos que tenia el carnet de moto i decidí anar a ensenyar-li el fantàstic regal a la Marta.

La mare es va assegurar que es posés el casc i, de ben segur, que si les motos portessin cinturó de seguretat, també li hagués fet portar.

De sobte, sonà el telèfon a casa la Marta:

- *Digui? – Contestà la Marta.*
- *Marta? – preguntà la mare de l'Oriol.*
- *Sí! Diga'm...*

La mare de l'Oriol exclatà a plors. La Marta no entenia res.

- *És mort, Marta! L'Oriol ha tingut un accident... – La mare de l'Oriol no pogué dir res més.*

La Marta quedà del tot desconcertada. Mort! Aquell amic amb qui tantes coses havia compartit i amb qui tants moments havia passat, era mort! En aquell moment la Marta es sentí com un espectador que veu una pel·lícula al cinema: veia passar uns fets pel seu davant però no hi podia fer res.

La notícia s'escampà aviat per l'escola. Professors i alumnes s'adreçaren a casa de l'Oriol per donar el condol als seus pares i tothom es començà a mobilitzar per preparar-li l'últim adéu a l'Oriol.

L'enterrament fou molt emotiu; uns companys de classe tocaren en directe El Cant dels ocells, uns altres recitaren varis poemes... La Marta no va ser capaç de fer res, ni de plorar. Al cementiri la gent s'acumulava pel llarg passadís d'entre els xiprers. Tothom hi era, tothom.

Finalment, la Marta es quedà sola. Sola amb l'Oriol i el seu record. Plorà, plorà i plorà fins que no li quedaren més llàgrimes. En aquell moment s'adonà que, malgrat tot, no li havia dit mai a l'Oriol que l'estimava. Va comprendre l'essència de l'amor i de l'afecte.

Escoltà, per un moment, el buit del silenci i digué:

- *T'estimo, Oriol, i mai t'oblidaré!*

*Alba Bayés
Sant Jordi 2003*

Salutació

Hola amics!

Una vegada més amb l'arribada del bon temps arriba també la nostra festa d'estiu que enguany se celebrarà els dies **7 i 8 de juny**.

La comissió de festes ha preparat una programació variada i pensada per a petits i grans on podrem disfrutar del millor teatre de la companyia "teatre de l'eclipsi", del millor repertori de ball del conjunt "Setson i Blas amb Sandra" i de l'orquestra "Rosaleda", de la tradicional marxa a peu i com a acte excepcional, la jornada de portes obertes a l'escola, organitzat per l'A.M.P.A. de la mateixa, que permetrà a tothom que tingui curiositat, veure com han quedat les noves instal·lacions.

Com de costum es farà el **Dinar-Homenatge a la Gent Gran**. El preu del dinar serà de 12 € per persona d'entre 8 i 64 anys, els nens fins a 7 anys pagaran 6€, i pels jubilats del municipi de 65 anys endavant l'àpat serà gratuït gràcies a la col·laboració del nostre ajuntament. **La data límit d'inscripció serà el dia 1 de Juny**. Recordeu que les places són limitades i, com cada any, volem donar preferència a la gent del poble i als familiars i amics que els vulguin acompanyar.

La propera setmana passarem a cobrar les quotes i a apuntar les persones que assistiran al Dinar-Homenatge a la Gent Gran. Els preus de les quotes seran de 10 € per a les persones de 16 a 64 anys i de 5 € per als majors de 65 anys.

US HI ESPEREM !!

COMISSIÓ DE FESTES

Hola amigos!

Una vez más con la llegada del buen tiempo, llega también nuestra fiesta de verano que este año será los días **7 y 8 de junio**.

La "comissió de festes" ha preparado una programación variada y pensada para pequeños y grandes donde podremos disfrutar del mejor teatro de la compañía "Teatre de l'eclipsi", del mejor repertorio de baile del conjunto "Setson i Blas amb Sandra" i de la orquestra "Rosaleda", de la tradicional marcha a pie y como acto excepcional, la jornada de puertas abiertas de la escuela, organizado por el A.M.P.A. de la misma, que va a permitir a todos los que tengan curiosidad, ver como han quedado las nuevas instalaciones.

Como de costumbre se hará la **Comida-Homenaje a las Gente Mayor**. El precio de la comida será de 12 € por persona entre 8 y 64 años, los niños hasta 7 años pagarán 6 €, y para los jubilados del municipio de más de 65 años la comida será gratuita gracias a la colaboración de nuestro Ayuntamiento. **La fecha límite de inscripción será el día 1 de junio**. Recordad que las plazas son limitadas y, como cada año, queremos dar preferencia a la gente del pueblo y a los familiares y amigos que les quieran acompañar.

La próxima semana pasaremos a cobrar las cuotas y a apuntar a las personas que quieran asistir a la Comida-Homenaje a la Gente Mayor. Los precios de las cuotas serán de 10 € para las personas entre 16 y 64 años y de 5 € para los mayores de 65 años.

¡OS ESPERAMOS!

COMISSIÓ DE FESTES

FESTA DE SANT MARTÍ 2002

INGRESSOS

QUOTES VEINS	2,000.00	332,772
PUBLICITAT	660.00	109,815
COPA 2	400.00	66,554
BAR CENTRE CIVIC	300.00	49,916
OSIRIS	90.00	14,975
CADIRES	433.00	72,045
TOTAL INGRESSOS	3,883.00	646,077

DESPESES

ORQUESTRA ROSALEDA	5,560.00	925,106
COLA + GROS MERCAT	24.44	4,066
FESTIVAL INFANTIL	330.00	54,907
HOSTAL AMIEL (MUSICS)	385.00	64,059
CA L'HOSTALERA	54.18	9,015
X2A 2001 IMPRENTA	150.00	24,958
BEGUDES MUSICS	68.00	11,314
EMILIANNA	13.54	2,253
PASTISSERIA JOSEP SERRA	22.50	3,744
TOTAL DESPESES	6,607.66	1,099,422
DIFERENCIA	-2,724.66	-453,345
SALDO ANTERIOR BBVA	6,372.90	1,060,361
DEFICIT FESTA ST.MARTÍ	-2,724.66	-453,345
SALDO FINAL BBVA	3,648.24	607,016

ESTAT DE COMPTES QUINES 2002/2003

INGRESSOS

	EUROS	PTS.
DIA 06 DESEMBRE	2,267.30	377,247
DIA 08 DESEMBRE	2,454.40	408,378
DIA 15 DESEMBRE	1,818.40	302,556
DIA 22 DESEMBRE	2,472.40	411,373
DIA 25 DESEMBRE	2,775.50	461,804
DIA 26 DESEMBRE	3,058.10	508,825
DIA 29 DESEMBRE	3,062.21	509,509
DIA 01 GENER	2,070.00	344,419
DIA 06 GENER	3,254.79	541,551
<u>TOTAL INGRESSOS</u>	23,233.10	3,865,663

DESPESES

GROS MERCAT	11,096.26	1,846,262
TEXTIL AVELLANEDA TAFG	121.43	20,204
MIQUEL GIRONES-XAIS	893.50	148,666
VIATGE, DONACIO FUND.J.CARRERAS	300.00	49,916
DONACIO COMISSIO FUND.J.CARRERAS	300.00	49,916
IMPRENTA PROGRAMES	120.00	19,966
PUBLIC.RADIO VILAFANT	146.16	24,319
JAC MAQUINA QUINA	108.00	17,970
GAS-OIL	214.96	35,766
PERAFERRER+COPISTERIA+SUPER	49.40	8,219
SOPAR COL.LAB. REIS	469.74	78,158
<u>TOTAL DESPESES</u>	13,819.45	2,299,363
<u>BENEFICI QUINES</u>	9,413.65	1,566,300
SALDO ANTERIOR B.B.V.A.:	3,648.24	607,016
BENEFICI QUINES:	9,413.65	1,566,300
SALDO FINAL B.B.V.A.:	13,061.89	2,173,316
LIQUID.INT.BANC+COMISSIONS	- 3.68	
SALDO FINAL B.B.V.A.:	13,058.21	

ESTAT DE COMPTES CARNESTOLTES 2003

PEP PUIGDEMONT	300.00	360.00
GROS MERCAT	69.79	76.37
LLET	9.00	9.00
CA L'HOSTALERA	23.64	
<u>TOTAL DESPESES</u>	402.43	445.37
SALDO ANTERIOR B.B.V.A.	13,058.21	78.48
DESPESES CARNESTOLTES	- 402.43	- 2.42
SALDO FINAL B.B.V.A.	12,655.78	76.06

FESTA D'ESTIU 2.003

PROGRAMA D'ACTES

DIVENDRES DIA 6

VESPRE: A LES 10, al Centre Cívic podrem gaudir de l'obra de teatre:
"LA BALADA DE SÒNIA I VERNON", representada per la companyia:
TEATRE DE L'ECLIPSI

DISSABTE DIA 7

MATÍ: A 2/4 DE 10, MARXA A PEU PELS CAMINS DEL POBLE
Organitzada conjuntament per la Comissió de Festes i
L'Associació Juvenil Atalaia

TARDA: DE LES 4 A LES 7, JORNADA DE PORTES OBERTES de l'escola
municipal del Far.

A LES 6, al pati de l'escola, espectacle d'animació infantil: "EL
PAÍS DE XAUXA ÉS FESTA" a càrrec de la companyia PAÍS DE XAUXA.
Organitza l' A.M.P.A. de l'escola amb la col.laboració de la Comissió de
Festes.

NIT: A 2/4 de 12, ANIMAT BALL amenitzat pel conjunt

Setson i Blas amb Sandra

DIUMENGE DIA 8

MATÍ: A les 12, OFICI SOLEMNE
amb acompanyament D'ORQUESTRA.
Tot seguit, DUES SARDANES a la Plaça Major.

TARDA: A 2/4 DE 2, al Centre Cívic,
DINAR HOMENATGE A LA GENT GRAN.
Seguidament: CONCERT, SARDANES I BALL DE FI DE FESTA.
TOTS ELS ACTES SERAN A CÀRREC DE LA COBLA ORQUESTRA

Rosaleda

Una mostra de com la revista Tarus incideix en el nostre entorn.

El Far, a punt de ser dinamitat l'any 1939

Un altre fet poc conegut de la Guerra Civil, en relació a la nostra comarca, ha estat desvetllat darrerament. En aquest cas es tracta d'una actuació de les tropes republicanes, esdevinguda en els primers dies del mes de febrer de 1939 i que ha donat a conèixer el rector de la parròquia del poble i membre de la congregació dels Pares Paüls, mossèn Jaume Pratdesaba, després de recollir el testimoni de Jepet Jofre, alcalde del poble en aquell moment i que va passar els darrers anys de la seva vida a l'Asil Vilallonga de Figueres.

Explica Pratdesaba que "el Far d'Empordà no es diria el Far ni tindria l'aspecte que té si en Jepet Jofre no se'ns hagués portat com un home quan era alcalde del nostre poble, durant els anys 30. Devia ser el 5 o el 6 de febrer de 1939 quan es presentaren un coronel i un comandant a l'Ajun-

tament, demanant les claus de l'Església per introduir-hi part d'una remesa de dinamita acabada d'arribar del front".

Assenyala el capellà que la finalitat d'aquesta dinamita era fer-la explotar abans que l'enemic se la fes seva. La resposta de Jepet Jofre, recollida per mossèn Pratdesaba, fou la següent: "Jo no us donaré mai les claus de l'Església, a no ser que porteu una ordre firmada per l'Estat Major. Com puc deixar-vos omplir l'església de dinamita si jo hi tinc la meva cabana a sota". Reflexiona el sacerdot que "la dinamita, quan explotés, fent volar la nostra església pels aires, també s'enduria la seva cabana i tot el nostre poble. Amb un home tan lúcid no valen raons. Si haguéssin anat "a les males" tot el poble se'ls hagués tirat a sobre. Així doncs, es retiraren".

L'escola creix

Aquest any hem estrenat la nova escola. Feia anys que l'edifici demanava a crits una millora en tots els sentits. Després de tot un curs ubicats a la Sala Social del poble degut a les obres, el setembre es va començar el curs en el nou edifici. Un edifici format per tres grans aules, els serveis, el menjador i un passadís ample que a més d'estar destinat a la biblioteca escolar també s'ha habilitat per a fer classes de suport. La rehabilitació de la tanca i un portal nou han acabat de donar una imatge que no té res a veure amb l'escola de fa dos anys enrere. I no només hem ampliat l'edifici. Cal destacar també que s'ha incorporat a la plantilla un tercer mestre.

Tot aquest moviment arranxa des de fa uns anys. En aquell moment l'escola comptava amb només nou alumnes i moltes possibilitats de tancar. L'ajuntament va convocar una reunió on es va convidar als pares que tenien nens en edat escolar per parlar del futur de l'escola a casa nostra. Aquell primer contacte arrelà entre els veïns. Es tractava de decidir el futur de l'escola. Gràcies als primers que apostaren fort per deixar la seva mainada altra vegada al Far, l'escola es capgirà. Aquest fou el primer pas. Des de llavors, la matrícula ha anat augmentant a un ritme que fins fa uns anys hauria estat impensable. En l'actualitat la matrícula és de vint-i-quatre nens i nenes i s'espera que l'any vinent s'arribi a la trentena. I és que les escoles rurals d'avui en dia no tenen res a envejar a les de llocs més grans. El reduït nombre d'alumnes, els recursos que el Departament d'Ensenyament hi destina i una atenció més personalitzada, fan que la qualitat de l'ensenyament sigui realment destacable en molts casos. Tant és així, que l'any vinent l'ajuntament ja ha aprovat que s'estrenarà una altra nova aula per als més grans. Un espai que en un principi, havia d'anar destinat a la Casa de la Vila - actualment en obres-, però que veient la necessitat de l'escola s'ha cregut oportú cedir-lo.

Coincidint amb la festa major d'estiu s'ha convidat a tot el poble a gaudir d'una jornada de portes obertes per a tots aquells veïns i veïnes que vulguin visitar-la.

L'escola és una part important d'un poble. Hi ha qui diu que sense escola no hi ha poble. Pensem que la mainada que ara omplen aquest espai són el futur de El Far. Felicitats a tots per tornar a creure en l'escola de casa nostra!

EL FAR D'EMPORDÀ. CEIP El Far d'Empordà. P3 i P4. 421

EL FAR D'EMPORDÀ. CEIP El Far d'Empordà. 3r i 5è. 4

EL FAR D'EMPORDÀ. CEIP El Far d'Empordà. P5 1r i 2n.

TOT MIRANT AL CEL

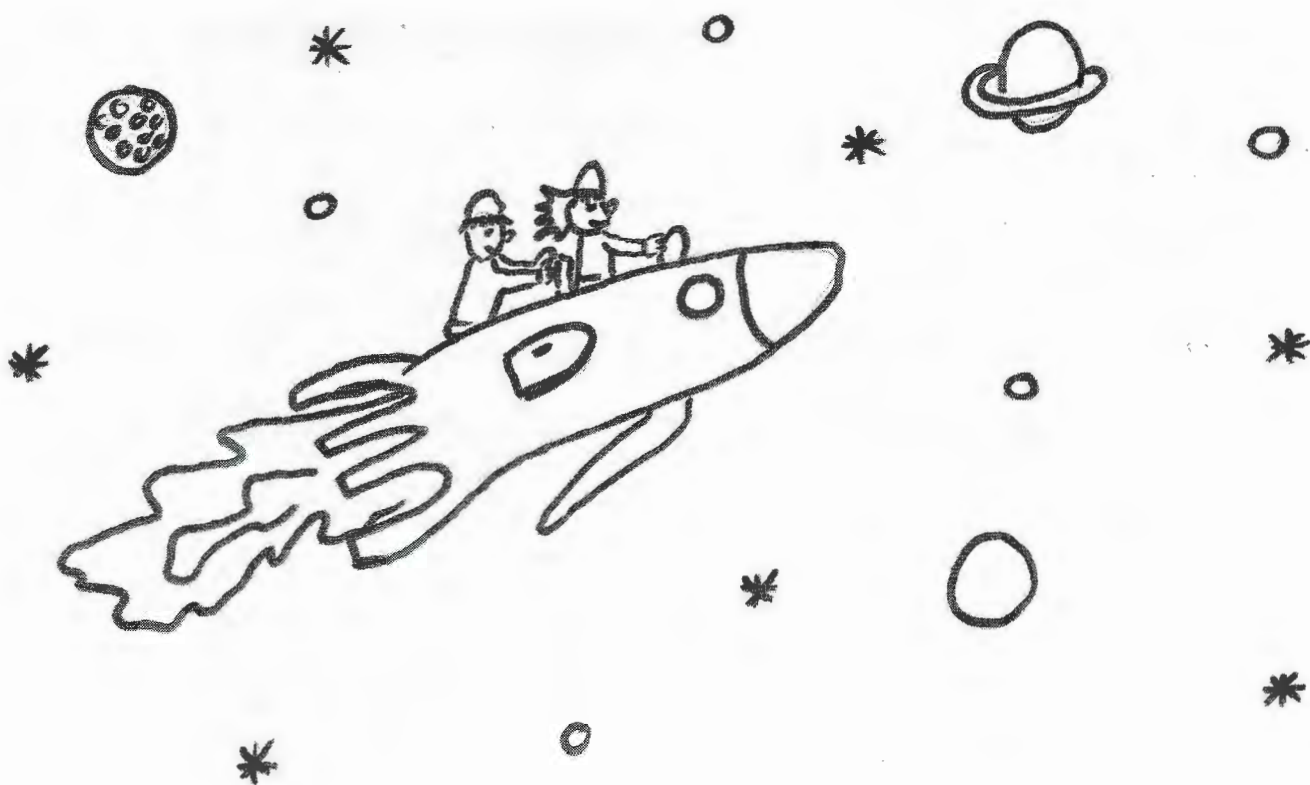
Els nens i nenes d'educació infantil de l'escola de El Far d'Empordà, aquest any hem anat a la Casa de colònies Torreferrana a Sobrestany. I sabeu perquè hi vam anar? doncs perquè ens hi va convidar un extraterrestre, en Kain.

Vam trepitjar planetes; ens enfilàvem a Saturn, relliscàvem sobre Júpiter, saltàvem sobre Mart. També vam veure les estrelles i això que no ens havíem donat cap cop al cap, eh! El que vam fer va ser entrar dins un planetari inflable ple de llumetes petites i ens anaven explicant històries sobre les constel·lacions.

També, ens va agradar molt preparar-nos per ser futurs astronautes: baixàvem amb tirolina i amb una nau espacial que aterrava sobre la piscina esquitxant a tothom! Després havíem de passar per la centrifugadora, i vinga donar voltes i més voltes cada vegada més ràpid! Com s'ho deuen fer els astronautes, per aguantar-se drets quan baixen?

I a ben sopat... el joc de nit va ser genial; vam anar a buscar estrelles pel bosc, fèiem trucs de màgia, i vam visitar la sala del cel profund, plena d'estels, i planetes fluorescents que brillaven, i titelles que ens feien tenir la boca ben oberta, quina sorpresa!

*Tant de moviment, ens fa venir soneta i cansament,
així que cap al sac i bona nit
que dormir un dia sense els papas és molt divertit!*

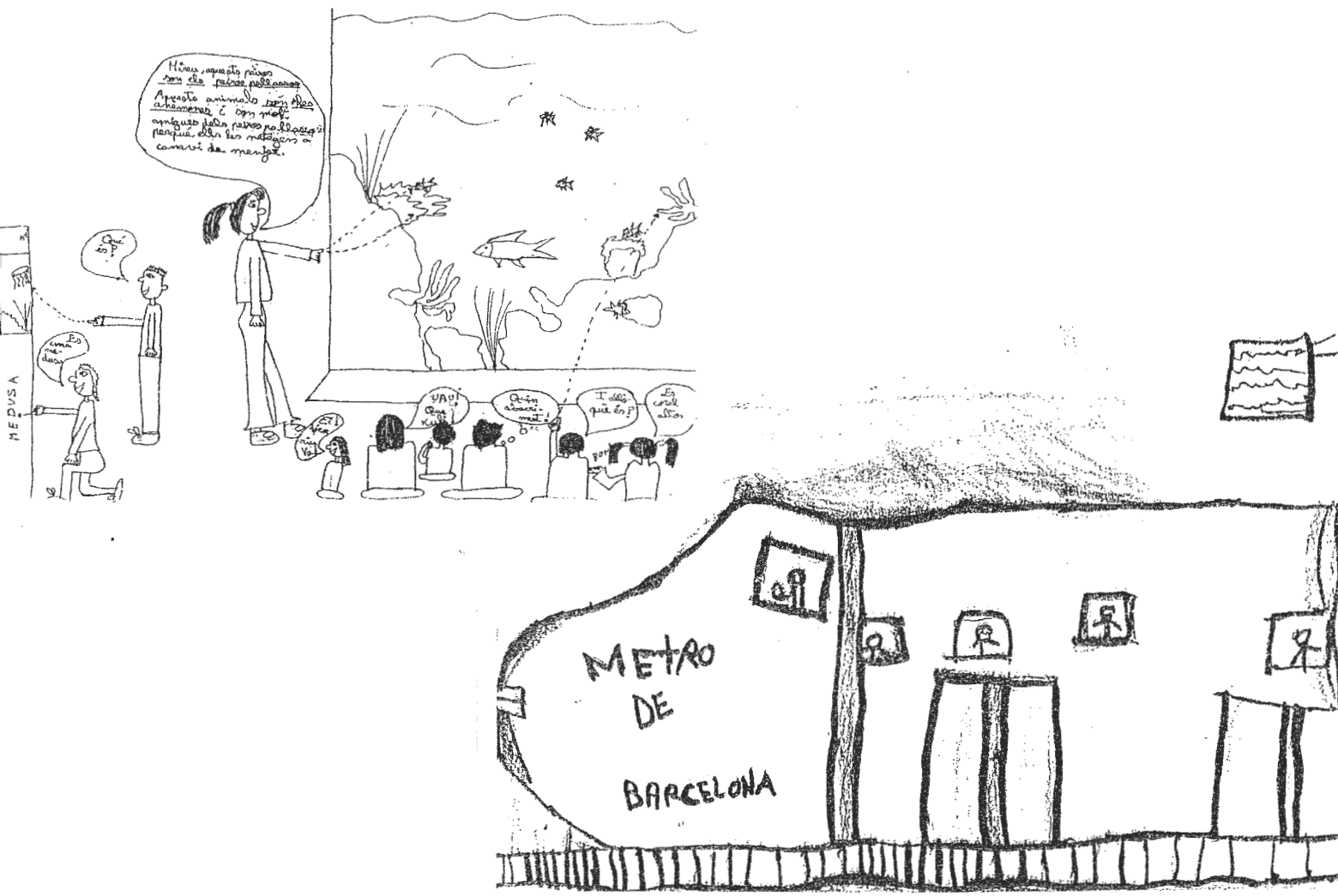

HEM ANAT DE COLÒNIES !!!!!!

Ja fa anys que l'experiència de marxar de colònies s'ha convertit en una pràctica habitual de les escoles catalanes. Allò que fa temps semblava tota una aventura només a l'abast d'uns pocs ha esdevingut tan normal que ara els minoritaris són precisament els que no ho fan. Al llarg dels dies de colònies, mestres i alumnes tenen l'oportunitat de desenvolupar un programa de treball i visites ja preparat amb anterioritat i alhora relacionar-se de manera diferent a com ho fan habitualment.

En aquesta mateixa línia, la ZER Canigó ha fet seva aquesta pràctica i també els nostres alumnes, grans i petits, marxen uns dies de colònies. Fem tots els esforços necessaris per aconseguir ajuts o subvencions que ajudin a abaratir el preu final i deixar la possibilitat de venir a l'abast de tothom. Aquest curs, s'ha pogut reduir el preu fins al 50% del total. Així, els nens i les nenes juntament amb el professorat podem visitar llocs que fins aquell moment només coneixíem a través dels llibres i convida plegats en un ambient més relaxat que no pas l'escola. Els fruits d'aquestes experiències són prou positius tant per als nens i nenes com per als mestres, ja que ens ajuda a conèixer millor els nostres alumnes.

Barcelona ciutat ha estat la destinació dels alumnes dels cicles mig i superior d'aquest any. Tot un encert. La mainada s'ho ha passat d'allò més bé mentre descobriem com funciona una gran ciutat. El Barri Gòtic, l'Aquarium, el port i la passejada amb "golondrina", la visita al Parlament de Catalunya, les anades i vingudes amb Metro... Moltes coses que, sens dubte, han deixat un gran record en tots ells.

Daniel Martínez Quer

C/ Indústria, 3
17485 Vila-Sacra (Girona)
Tel. 972 50 75 37 · Fax 972 67 01 28

INTERIORISIES

PINTEX

ALBERT CASANOVAS

Tel.: 608 43 38 23

**MAS SARGET
EL FAR D'EMPORDÀ
(17469)
972-510882**

AEROBIC AL CENTRE SOCIAL

Aquest hivern , hem tornat a fer classes de gimnàstica de manteniment I aeròbic . Vam començar un grup molt nombrós de noies i algú noi , però amb el temps el grup s'ha anat reduint una mica.

Ja se sap, la feina , la casa , els fills, els estudis , no sempre ens deixen seguir amb tot allò que ens agrada i s'ha d'anar donant prioritats a unes coses envers les altres.

Cal tenir en compte però que fer esport i tenir cura d'una mateixa és molt important per la nostra salut , cosa que hem de mimar i mirar de no perdre , doncs davant un problema de salut , tot passa a segon pla.

Però bé, parlant de la gimnàstica que hem fet aquest hivern vull explicar-vos que basicament ens ho hem passat molt bé , hem aprofitat per trovar-nos les noies del poble que quasi no ens veiem i hem pogut fer "petar la xerrada" passant estones molt agradables i fins i tot el més important potser hem rebaixat algú gram de greix que ens sobrava.....

Ens hem animat tant i sobretot gràcies a la Cati la "profe" que ens hem llençat a preparar una sorpresa per el dia de la Festa d'estiu , una petita exhibició del que fem a classe . Preparant-ho si que ens ho hem passat bé i hem format un equip de professionals on no hi ha mancat res , doncs tenim :

CATI	la profe
ALBA BAYES.....	la dissenyadora
XENIA SEMIS	la profe suplent
ESTHER BARTOLOME..	la millor alumne
JOAQUINA MEJIAS.....	La manager
ESTHER RENART.....	Asistència Tècnica
SARA BAYES.....	Vestuari

LOURDES MORET
LOURDES GASULL
ESTHER JOFRE
CARMEN PEREZ
SILVIA ARNALL
ROSA Mª MORET..... Junt amb les altres , les balladores.

Esperem que pel dia de la festa ho pogueu veure i que us agradi i sobretot que us animeu a venir el proper mes d'Octubre a fer gimnàstica amb nosaltres .

JA HO SABEU , AL NOSTRE POBLE ES MOU , VINE AL CENTRE SOCIAL.

per Esther Jofre

reflexions

entorn de la immigració

En els darrers anys estem assistint a una gran onada migratòria, similar a la que es va experimentar a mitjan del segle passat. Aquella era una migració d'unes regions a altres dintre d'Espanya. L'actual és transfronterera.

L'any 1990, la Generalitat de Catalunya, va publicar un decret que regula el dret de les persones que no gaudeixen de recursos econòmics suficients (es pren com a frontera de referència el salari mínim interprofessional) a tenir coberta l'assistència sanitària i a gaudir de les prestacions del sistema sanitari públic, és a dir, a estar emparats per la Seguretat Social.

A partir dels registres iniciats l'any 1991, de les persones que acudien als centres de l'Institut Català de la Salut de la nostra comarca per sol·licitar aquest tipus de protecció, podem extraure una sèrie de dades:

- Hem passat dels 317 casos de l'any 1991 als 2095 tramitats el 2002, que representa un increment absolut d'un 560% en dotze anys, amb una mitjana anual del 12,3% els primers deu, un increment interanual del 70,8% l'onzè (2001) i un 73,4% el dotzè (2002), tendència que s'ha mantingut en el primer trimestre de 2003.
- Pel que fa a la proporció entre ciutadans espanyols i estrangers, l'any 1994 el nombre de casos representava un 98,29% d'espanyols i un 1,71% d'estrangers. Com podeu suposar, aquesta proporció s'ha invertit totalment, de manera que l'any 2002 ha estat de 6,30% d'espanyols i 93,70% d'estrangers.
- Si mirem d'on procedeix aquesta gent tenim aquestes dades: per països, un 25,70% procedeixen del Marroc, seguit d'Equador amb un 11,68% i Argentina amb un 10,96%. Per continents, en canvi, un 51,5% procedeixen d'Amèrica (bàsicament sudamèrica), un 28,87% de l'Àfrica (magribins i subsaharians), un 19,16% d'Europa (països de l'est) i tan sols un 0,47% de l'Àsia.

La lectura d'aquestes dades i la constatació de la realitat d'aquest fenomen migratori ens porta a fer algunes reflexions com aquestes:

Està en perill la nostra cultura?

No, si sabem mantenir-la viva, sòlida, renovada i oberta. De moviments migratoris la història de la humanitat n'està farcida. La nostra comarca, precisament, ha estat des de sempre un lloc de pas per a la gent del nord i del sud, en temps de guerra i en temps de pau, amb els beneficis i perjudicis que això pot suposar. Perquè es produeixi una integració sense traumes calen varies condicions:

- Que una cultura no s'imposi sobre l'altra
- Que la interculturalitat es tradueixi en un intercanvi de coneixements, riquesa i relacions humanes (el que ara en diem mestissatge)
- Que la integració de les cultures forànies no vagi en detriment de la pròpia cultura i de la pròpia identitat.

Solidaritat vol dir obrir les portes de bat a bat?

Jo crec que vol dir proporcionar a altres persones més desfavorides els recursos i mitjans perquè puguin sobreviure i viure dignament, i créixer com a persones.

No es tracta de donar una almoïna, sinó de facilitar-los l'accés al món laboral perquè puguin subsistir amb els seus propis mitjans. "Si em dones un peix menjaré un dia, si m'ensenyes a pescar, menjaré tota la vida".

A l'hora d'integrar-los a la societat del benestar, les empreses de serveis, públiques o privades, han d'anar molt en compte de tractar-los com a persones, sense discriminació, amb correcció, amb humanitat, però sense condescendència, exigint-los les mateixes condicions que als naturals del país. D'altre manera estariem fent una altra mena de discriminació que seria igualment injusta i només serviria de pretext per omplir el pap de les minories xenòfobes.

És responsabilitat de tots els ciutadans, no només del govern, que aquesta gent s'integri a la societat en condicions d'igualtat efectiva, amb drets i obligacions.

La immigració provoca inseguretat?

No pas més que la que provoca la societat autòctona. En general, si tenim en compte que és una població que sol arribar en condicions precàries, la pròpia necessitat de subsistència, o fins i tot la desesperació, fa que de vegades

siguin carn de canó per a les màfies organitzades, forànies o del país.

De la mateixa manera que a la nostra societat occidental hi ha delinqüents de baixa condició i d'altres "de guante blanco", és l'ògic que entre els immigrants s'infiltrin elements perillosos i petits delinqüents.

La immigració és una amenaça per al nostre benestar?

Depèn de com ens ho mirem. Si només tenim en compte que tan bon punt arriben els donem atenció sanitària, podem pensar que el pastís dels recursos sanitaris –limitats– ens l'hem de repartir amb tota aquesta gent, i per tant tocarà a menys per cap, o s'acabarà el pastís més aviat. Però hem de pensar que una vegada regularitzada i normalitzada la seva situació, també hi ha una aportació de riquesa econòmica, que ajuda a refer el pastís.

El fet que se'ls doni accés a l'assistència sanitària pública no és un acte purament altruïsta i desinteressat, no ens enganyem. En el fons ens interessa vetllar per la seva sanitat per qüestions de salut pública. Si no estiguessin controlats sanitàriament, una epidèmia podria causar estralls entre nosaltres. Per tant, en el fons és una inversió en benefici propi.

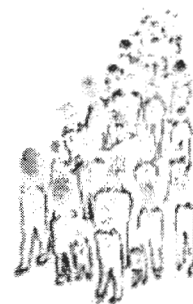
Pel que fa al manteniment de llocs de treball no ens ha de fer por, ni suposa cap amenaça, perquè sabem que la immensa majoria d'aquesta gent s'ocupa de tasques que la població autòctona rebutja. Serveis bàsics que si no els fessin ells ens crearien un greu problema de difícil solució.

Algun dia s'acabarà aquest flux?

De la mateixa manera que la onada dels anys cinquanta i seixanta va tenir un principi i un final, hem de suposar que l'actual també ha de minvar i estabilitzar-se.

La solució passa per invertir en els seus països, de manera que aquesta gent pugui viure i progressar entre els que els han vist néixer. Cal crear riquesa a casa seva perquè no hagin d'emigrar a terres desconegudes, buscant un paradís que, moltes vegades, no és més que un miratge.

Malauradament, la globalització tendeix a accentuar més els desequilibris, a fomentar l'èxode cap a les capitals i les zones industrialitzades, a que els rics siguin cada vegada més pocs i més rics i que el nombre de desafortunats vagi en augment. Malgrat tot, no perdem l'esperança que aquest fet canviï.

Reflexions

Tot passant per la vida...

Espai anual per reflectir petites impressions, records, experiències... que ens submergeixen en l'eterna qüestió: Anem endavant?????

Des de fa temps vaig retenir aquesta frase: "No existeix res de més gran riquesa que un home ni res més apassionant que una vida".. I ara repetint-la afegeixo que segurament només la por ens atura i ens fa renunciar a la capacitat de gaudir, sentir i conèixer tot allò que ens envolta i tendim a limitar esdeveniments, a cercar la comoditat i seguretat i a l'eliminació del risc.

M'aturo en les reflexions de Lair Ribeiro doctor brasiler autor de llibres molt venuts parlant de la intel·ligència i la forma de vida actual.

Aquest autor afirma que ser feliç és impossible i que el nostre planeta és cada cop menys un paradís .Així podríem bàsicament valorar la capacitat de viure aquí i l'ara com un etern present i segurament és el que compta.

Poc a poc una capacitat fixa, un potencial que es demostrava amb l'adquisició d'hàbits i costums permanents i sanes, ha evolucionat en quelcom necessàriament mòbil, en la capacitat de preveure i adaptar-se a situacions continuadament canviants. Els hàbits no estimulen la intel·ligència.

Però la forma de vida no ens hi ajuda gens, sembla ser que el menjar ràpid frena el creixement intel·lectual, els aliments processats mancats de les vitamines necessàries pel sistema nerviós, ens van convertint en homes i dones passius, que segueixen corrents, depressa perquè ens falta temps! Així tenim els polítics que molt bé ens han dirigit, penso per dins!

Per altra banda, la societat valora la diversió, quina diversió? Veure la televisió tres o quatre hores al dia predisposa al consum de drogues.La televisió proveeix l'espectador d'un paquet d'imatge i so que no l'obliga a res. A poc a poc acabem contemplant com autòmats uns programes "escombreria" que incentiven bàsicament a no pensar.

Els joves fugen a espais nocturns i s'evadeixen dins la nit, esgoten energies en espais multiestímul so.imatge que impedeixen pensar per què?

I a sobre, a l'escola, no s'educa, s'ensinistra. La bona educació és aquella en què l'alumne formula les preguntes i troba les respostes, utilitzant el mestre com a font o canalitzador de la informació. On és el constructivisme?

I les ideologies on són? Poc a poc els partits es confonen per anar cap a campanyes tipus americà on tot Déu canvia de camisa, corbata o calçotets.

No és tan obvi demanar la pau quan hi ha setze guerres al planeta! On hem enterrat la força canviant de la majoria? Som conscients de la dictadura tecnològica on són inmersos?

Cal un despertar immediat! Potser si esperem massa...

Teresa Teixidor i Planas

Collverd
PRODUCTES DE L'ÀNEC, SA

Branta
S.A. L'ÀNEC

Ctra. de Vila-sacra (Les Margeneres)
Tel. 972 50 93 41 • Fax 972 67 15 55
17469 EL FAR D'EMPORDÀ (Girona)

ESTAM

**flors i
plantes**

Subirós - Saballs, S.L.

Rda. Barcelona, 134 - Tel. 972 50 01 69 - FIGUERES

Quan et morts, fan un bon dinar per a celebrar-ho a la teva salut!

Fa un parell de mesos em vaig comprar el llibre titulat **Cementiris i sepelis** de Dolors Grau, editat per la Diputació de Girona que es troba dins de la col·lecció dels Quaderns de la Revista de Girona. A primer cop d'ull podia semblar que es tractava d'un llibre no gaire agradable i si a més, tenim en compte el funest títol, encara menys recomanable. Ja d'entrada, sabia que l'argument no seria cap novel·la rosa.

De fet, el tema de la mort i tot el que l'envolta ens és familiar i proper però en defugim per ser un dels temes més desagradables de la nostra existència. Personalment haig de dir però, que el llibre em va agradar i no tant per l'argument en sí, sinó pel fet d'haver descobert molts aspectes lligats al tema mortuori que no en tenia coneixença. Així doncs, em vaig assabentar que només fa cinquanta anys, molta gent llogava un fotògraf per tenir un record dels seus difunts abans no els enterressin, que hi havia necròpolis especialitzades segons la categoria social o cultural dels difunts, com eren els rituals de les exèquies a finals del segle XIX, l'existència de processons i danses per conjurar la mort, l'origen dels enterraments com els entenem avui o els àpats en memòria del finat, entre d'altres aspectes. És precisament en aquest darrer capítol titulat *El convit de morts* on vaig trobar, per casualitat, un apunt que fa referència al nostre poble i a un rector anomenat Josep Dalmau a finals del segle XVIII. A continuació us en faig cinc cèntims.

Els dinars de morts amb tot el seu ritual, es troben ben documentats a Catalunya a partir del segle XII, i tenien com elements principals el pa, el vi i la carn. Se solien celebrar dos àpats: un el mateix dia de l'enterrament (a l'Empordà es deia el dinar magre), al qual només concorrien els familiars, el campaner i el fosser, i un altre de més abundant (a l'Empordà es deia honres grasses) que es feia el dia dels funerals, i que, en el cas de celebrar-se, era més important que la cerimònia de l'enterrament, atès que hi eren presents els familiars i les persones rellevants, segons la categoria social del difunt, que havien arribat després de moltes hores de camí.

L'àpat finalitzava amb el repartiment de pa de memòries a tots els assistents. En arribar a casa l'oferien a familiars i amics com a recordatori del difunt, oferta de pa que també es feia en sortir de l'església i que també es donava als pobres que s'hi acostaven.

Els testimonis documentals que hi ha a partir del segle XVII deixen veure l'abundositat d'aquests àpats funeraris. Entre aquests testimonis, trobem que per la mort de **Josep Dalmau, rector del Far, el 1795**, es varen pagar 14 lliures i 6 sous pel valor del pa que es va gastar el dia de les honres, i 17 lliures i 3 sous pel valor de la "*carn de anyell carn de tosino fideus arros i vi per aperellar el dinar al dia de les honres*".

Amb aquestes quatre ratlles sabem doncs, qui era el rector del poble fa més dos-cents anys, com es va celebrar el dia dels funerals i el que es va gastar amb el dinar. Un dinar abundant i de festa major si tenim en compte que a finals del segle XVIII la carn només estava reservada a poca gent i a dies determinats molt assenyalats. Fixem-nos que varen menjar porc i xai, dues de les carns més apreciades del moment, fideus i arròs com a viandes i va ser servit, segurament, per dones veïnes pagades per aquest servei. Tot un àpat de festa major a la salut del mort!

Rosa Mª Moret i Guillamet

HEM FET NIU

Com uns ocells que buscàvem un millor lloc per viure, vàrem anar a fer el nostre niu a un meravellós poble que és EL FAR D'EMPORDÀ. Enlairat en un turó, el poble ens va agradar des del nostre primer dia.

Fa pocs mesos que som alfarencs del que n'estem molt contents i ens sentim molt ben acollits. Ens sentim orgullosos de formar part d'un poble tan bonic, habitat per gent tan solidària i amb ganes de fer moltes activitats, tan per grans com per petits, algunes de les quals ja n'hem pogut gaudir.

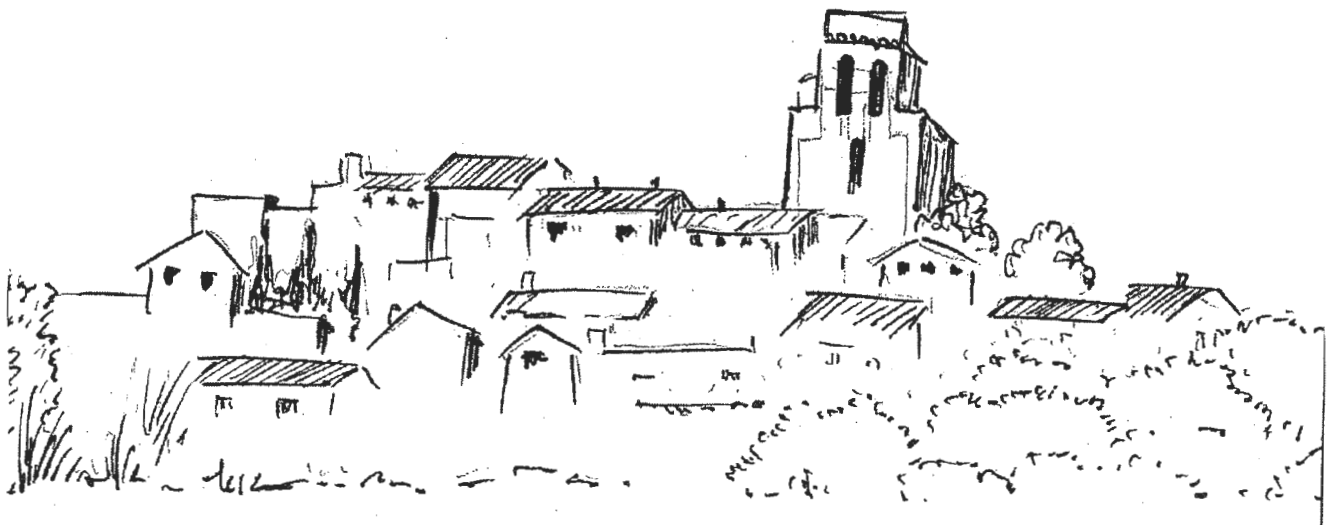
Diuen que per arribar a EL FAR D'EMPORDÀ per tots els camins s'hi va, però fins que no t'hi atures i el coneixes no saps com de bé t'hi pots trobar.

Molts de nosaltres no el coneixíem gaire ja que venim de llocs molt dispersos. Aquí ens hem conegut i junts hem començat a formar part del municipi.

Aprofitant l'edició de la revista FARUS, nosaltres també volem saludar-vos a tots, obrir-nos a tot el poble i donar-vos les gràcies pel vostre acolliment.

També dir que estem esperant amb il·lusió tots els nous veïns que vindran en un futur pròxim a ocupar les noves cases que s'estan fent i previstes per construir.

Els veïns de la urbanització de EL FAR D'EMPORDÀ.

L'AJUNTAMENT INFORMA

Tal com us vàrem anunciar en l'anterior article ara ja podem dir que hem acabat les obres de **"Pavimentació del camí del Far a Vilatenim"** i que esperem no trigar massa a acabar la 2 a fase de **Rehabilitació de la Casa de la Vila**, amb la qual cosa donarem per finalitzada la totalitat de l'obra i només ens restarà poder-ho celebrar amb tots vosaltres.

Tot i que encara no podem donar per acabada l'obra de **Condicionament de la carretera de Figueres a El Far**, ja que resta concloure les obres del tram del 1r revolt d'entrada al poble, si que us podem anunciar que en data 15 d'abril d'enguany el Ple de la Diputació de Girona va aprovar inicialment el projecte del **pont sobre el riu Manol a la carretera de Figueres a El Far d'Empordà** amb un pressupost de 506.488,99 euros, tot indicant-vos que aquesta també ha estat una obra llargament reivindicada per l'Ajuntament del Far.

Cal que us fem saber que en data 30 d'abril, **CIMALSA** (Centre integral de mercaderies i activitats logístiques, S.A.) que és una empresa pública de la Generalitat de Catalunya, va entrar al registre de l'ajuntament el **Projecte d'urbanització del Pla Parcial de les Pedroses. CIM Empordà** amb un pressupost de 13.910.130,14 euros. Caldrà ara, procedir a la seva tramitació reglamentària.

Dins el capítol d'obres i serveis que l'ajuntament preveu endegar a curt i mig termini, hem de fer-vos avinent que el Consistori ha aprovat el **projecte d'enllumenat públic** amb un pressupost de 100.595,80 euros, pel qual ara hem de buscar finançament per portar-lo a terme tan aviat com sigui possible. També s'ha encarregat als serveis tècnics la redacció d'un projecte per a **l'urbanització de l'últim tram del carrer Fonolledes** que ha d'unir la nova urbanització amb el camí de l'Oliva. Així mateix, cal dir que ja és aprovat el **projecte de modificació d'abastament d'aigua potable**, que preveu entre d'altres, la construcció d'una nova cambra de bombes i vàlvules, la modificació de subministrament elèctric, l'enderroc del dipòsit existent al nucli del Far i la rehabilitació dels paviment i de les tanques afectades.

Finalment i de forma molt resumida, indicar-vos que s'han instal·lat nous equipaments de lleure infantil al nucli del Far i es preveu d'instal·lar-ne en breu a l'Oliva i que s'han hagut de col·locar bandes reductores de la velocitat dels vehicles al carrer Vil.lasacra per evitar la perillositat que comporta circular pel mig del nucli urbà amb un excés de velocitat.

De la botiga de la cantonada als grans supermercats !!

Una bona mostra de la societat en què vivim és el cistell de la compra. Demuestra clarament com, on i en què ens gastem el sou cada mes. Però la composició d'ara és molt diferent de la de fa 45 anys.

El passat mes d'abril, la Revista ACTUALIDAD ECONOMICA va publicar un número especial per a celebrar el 45è aniversari. Entre d'altres articles interessants, en voldria destacar un.

Fou l'any 1958 quan es va confeccionar la primera enquesta de l'Institut Nacional d'Estadística de pressupostos familiars. Es varen seleccionar 4192 famílies a les que es va fer omplir una cartilla que va permetre estudiar en que gastaven el seu sou els espanyols. El resultat fou el següent:

L'any 1958 la despesa per casa i per persona en el cistell de la compra era de 4045 ptes (24.31 €) i 897 ptes (5.39 €) respectivament i es distribuïa de la següent manera:

- 2237 ptes (13.40 €) a l'alimentació
- 200 ptes (1.20 €) a la vivenda o lloguer
- 550 ptes (3.30 €) al vestit
- 334 ptes (2 €) a despeses de la casa
- 724 ptes (4.34 €) a despeses generals.

L'any 2000 la despesa mensual per casa i per persona era de 1301 € i 450 € respectivament i es distribuïa de la següent manera:

- 285 € en aliments i begudes no alcohòliques
- 39.15 € en begudes alcohòliques i tabac
- 123.50 € en vestit i calçat
- 161 € a vivenda
- 35.16 € en medecines
- 81.37 € en parament de la llar
- 189 € en transport
- 32.30 € en comunicacions
- 98.97 € en oci i cultura
- 20.52 € en ensenyament
- 142.50 € en hotels, cafès i restaurants
- 92.53 € en altres béns i serveis.

L'any 1958 la cistella de la compra es composava bàsicament de 180 articles que es compraven a comerços i mercats tradicionals. A les típiques botigues d'ultramariers hi podíem trobar el vi i les llegums a granel, les llaunes de conserva i fins i tot les espadenyas. Si estudiem aquestes dades, s'observa els hàbits alimentaris dels espanyols durant l'època franquista. Es consumien 11.5 Kg de pa, 15 ous, 3 litres de vi i 3 kg de fruita al mes per persona.

És curiós veure com ha canviat la publicitat en aquests darrers 45 anys. L'any 1958, els anuncis tenien com a missatge principal donar a conèixer les excelències del producte o el seu ús. Actualment els missatges publicitaris obvien les característiques del producte i el que intenten és fer-se un lloc al cor del consumidor.

Després de l'alimentació, les despeses generals era el capítol que més percentatge s'emportava del pressupost familiar d'aquesta època. Hi inclouríem el servei sanitari, la neteja personal, l'ensenyament, la cultura i l'esbarjo (cines, concerts, toros, excursions, esports...), assegurances i despeses diverses (tabac, servei domèstic, transport, donatius i obsequis, jocs d'atzar).

En aquella època era molt habitual la compra de llenya, carbó, antracita, hulla, petroli, benzina, espelmes, fòsfors, ... La costura era una pràctica molt habitual perquè sortia més barat fer-se els vestits que comprar-los bons i fets. Es comprava de forma habitual botons, teles, cintes,... Avui dia gairebé no cosim ja que trobem botigues com Zara, que cada tres dies tenen col·leccions noves a la venda.

L'equipament de la llar es reduïa a mobiliari i, d'electrodomèstics, només la ràdio. Avui dia dins electrodomèstics inclouríem la nevera, la rentadora, el rentaplats, les cuines i forns, entre d'altres. També cal incloure els ordinadors, els equips d'imatge i so, les càmeres fotogràfiques, ...

L'any 1958 el "pluriempleo" estava a l'ordre del dia i a les famílies els quedava poc temps per a l'oci. Avui és ben diferent ja que és una de les partides a la que destinem més part del pressupost mensual.

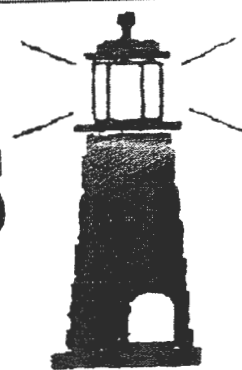
El que més ha canviat en els últims 45 anys són els hàbits de compra. Els espanyols de finals dels anys 50 estaven acostumats a anar gairebé cada dia a la botiga de la cantonada i pagaven en efectiu. Era poc habitual desplaçar-se fora de la ciutat per fer la compra. La realitat actual és molt diferent. Ara ens desplaçem a varis kilòmetres dels nuclis urbans, a grans superfícies, per fer la compra de la setmana o del mes, pagem amb targeta i hi solem anar el dissabte o, fins i tot, el diumenge.

Quins productes comprarem per emplenar el cistell d'aquí a 45 anys? Ja en tornarem a parlar !! Tenint en compte com canvia la societat i a quina velocitat, segur que serà ben diferent i no caldrà que esperem tants anys per a comprovar-ho.

Sara Bayés Quer, Juny 2003.

Instal·lacions

MORILLO

ELECTRICITAT - AGUA - GAS - CALEFACCIO

C. Oliva, 6 baixos - EL FAR D'EMPORDA

Tel. 972 50 41 29 - Mòbil 656 804 194

RECORDAR I AGRAIR

Deuria tenir jo uns 6 ó 7 anys i, mentre jugava a les escales de la plaça (llavors n'hi havia unes), passejaven pel poble dos capellans amb la seva sotana negra: Mossèn Josep Pujol i un altre a qui jo no coneixia. En acostar-se a mi, Mossèn Josep va dir a l'altre: "No buscaves un escolà?", i se'm va dirigir tot dient-me: "eh tu!, no voldries pas ser escolà?; aquest es Mossèn Pere Sarola que ve a substituir-me i en necessita un". Jo vaig respondre: "Sí que m'agradaria". Des de llavors vaig fer d'escolà de Mossèn Pere fins que vaig fer els 15 anys.

Quins records aquells, eh Mossèn! Eren temps de "Dominus vobiscum" que tothom responia "et cum spiritu tuo". No sabíem què volia dir, però era llatí i, caram, que n'era això d'important.

Llavors les misses eren d'esquena al poble, tot era molt ornamental, jo portava una sotana negra i un roquet blanc amb puntes de ganxet (més tard un altre tot de color blau amb una capa blanca) i vostè tenia una col·lecció de vestiments que es canviava d'acord amb el temps o l'ocasió: vermell de festa major, negre de dol, lila de recolliment, blanc, etc.

Recordo els casaments i els batejos perquè la gent ens donava propina. També recordo el mes de Maig amb el rosari cada dia a l'església, la Setmana Santa amb tot el seu recolliment i les processons damunt els tapissos de flors pels carrers sota el tàlam i les comunions.

No he pogut oblidar-me de la vegada que vàrem anar al seminari a Girona per un concurs d'escolans. Hi vàrem anar dos escolans i vostè, tots tres al damunt d'una *vespa*. Jo anava ajupit al davant, al mig de les vostres cames. Van fer dos grups: l'A i el B. Aquell dia vaig quedar primer del grup B. El premi va ésser una cartera d'anar a col·legi. Jo volia una pilota de futbol però va triar primer el que havia guanyat el grup A.

Recordo els vermuts que feiem després de la 2ª missa: els diumenges n'hi havia dues. Vostè ens convidava a casa seva i la feiem petar. Bons consells de ben segur!

En aquell temps quan un veí ens deixava havíem d'anar al domicili per la comunió, la extremaunció, portar-lo després a l'església i, finalment, al cementiri. Tot això a peu. De vegades als masos, amb tramuntana, sol o ploquant. Quins temps!

Penso que també vaig ser una mica entremaliat. Un dia us vaig deixar sense vi de missa i vàreu haver de córrer a buscar-ne. Però em vareu perdonar!

M'agradava el salpàs per Setmana Santa, amb el cavall i la tartana que vos em deixàveu menar. Anàvem pels masos i el poble recollint blat, farina, ous, queviures, diners, ... En alguna casa ens feien entrar i menjàvem galetes tot fent un *trago* de vi dolç.

Vull agrair la vostra generositat. Un dia, mentre anàvem a peu cap a un enterrament, em vareu dir: "A tu t'agradaria anar a col·legi a Figueres?". Vos em vareu fer anar a La Salle. No ho oblidaré mai!

També hi ha qui diu que ereu massa recte i una mica revolucionari. No us agradava quan algú arribava amb la missa començada o xerrava a missa i als enterros. Però, de fet, jo penso que tot això és com en diuen ara "pecata minuta". Penso que vàreu ser un capellà profundament convençut de la seva fe cristiana i una gran persona.

Ens vou deixar el dia 13 del passat Desembre. Jo estava fent el pessebre quan Mossèn Jaume m'ho va comunicar. Vaig pujar al campanar i, fent el toc de difunts, no vaig poder reprimir les llàgrimes. Estic segur que en aquest moment sou al cel.

Fins sempre;

Quim Bayés

Una nit al meu poble

És una nit d'estiu, com moltes d'altres. Fa molta calor i això m'obliga a estar-me a la terrassa. És fosc. Deuen ser... potser ja deuen ser quarts de dotze. D'aquí una estona sentiré les campanes repicant les dotze en punt. Estic inspirada i agafo el bolígraf per escriure qui sap què. Potser només seran quatre ratlles...

Tot està en silenci i puc albirar alguna estrella al cel, al cel negre i fosc. Em giro cap a la meua esquerra i veig el campanar perfectament il·luminat. De fet només en veig la part posterior perquè la seva grandària i els teulats de les cases no m'ho permeten. És tan bonic! Fins i tot puc notar el recolliment que transmeten "les pedres" col·locades les unes a sobre de les altres formant l'incomparable estil romànic. Sento com si les pedres tinguessin la necessitat d'explicar-me quelcom. Fa tants anys que l'església d' El Far existeix que, si les pedres parlessin, n'explicarien tantes de coses!

Sento els gossos com parlen entre ells en una llenguatge que desconec. M'és totalment impossible de desxifrar. Ara callen, com si la meua presència els fes nosa. Estan tocant les dotze campanades i ara els gossos sí que resten, totalment, en silenci. Les campanades, en el fons, són les veritables mestresses de tot ja que marquen el valuós temps que passa inevitablement.

De sobte, sento un soroll. No el puc reconèixer perquè no l'havia sentit mai. És com... com el puc descriure? És un respirar estrany. El meu instint tafaner m'obliga a enlairar el cap i, força a prop meu, veig la figura desdibuixada d'una au. M'incorporo perquè, tot i ser a prop seu, ho veig borrós. No puc creure'm el que em mostren els meus ulls. És una òliva! És tan blanca i brillant. No es mou i em sembla que m'observa. Penso: per què m'observa? No ho entenc però recapacito i m'adono que jo, sense ni tan sols adonar-me'n, també l'estic observant a ella. Durant uns instants m'he quedat captivada per la seva blancor però ja és massa tard per apropar-me més perquè un colom passa just per davant meu dirigint-se qui sap a on i trenca l'estret lligam entre l'òliva i jo. Aquesta obre amb força les seves ales i torna a fer aquell soroll del principi. I és aleshores quan veig que aquella òliva no és al poble de passada, sinó que hi viu i segurament des de fa molt anys. M'esgarrifo només de pensar que he estat capaç d'ignorar-la durant tant de temps, durant tantes nits d'estiu. I això no només passa amb els animals o indrets, també passa amb les persones. Aquesta peculiar òliva, fins ara per a mi desconeguda, m'ha ensenyat el veritable secret de la vida: l'amor per a les petites i, aparentment, insignificants coses.

Alba Bayés
Maig 2003

**FUSTERIA
D'ALUMINI**

**Subirós
Ballesteros**

**Ctra. L'Escala Pont del Príncep
Tel. 50 00 85 EL FAR D'EMPORDA**

CONSTRUCCIONES

Guerrero Negro, s. l.

C/. Vila-sacra, 8

Tels. 630 99 38 15
629 71 05 23

17469 EL FAR D'EMPORDÀ
(Girona)

El Far't de Riure

1.

Es troben dos avis i li diu l'un a l'altre: "El metge m'ha prohibit el vi, el tabac, la sal, la carn... " i l'altre li respòn "I el sexe, t'ha prohibit el sexe?". "No, només m'ha prohibit el que encara puc fer".

2.

Una amiga pregunta a l'altra: "Et cases amb aquest vell? És que vols passar tota la teva vida amb ell?" i li respon "Tota la meva no, tota la seva".

3.

Um maitre d'un bon restaurant pregunta al cambrer que estava servint al client que està estès a terra, mort: "Què li ha pssat?" i el cambrer respòn: "Res senyor, que ha demanat un cafè carregat i se li ha disparat".

4.

Sabeu quina és la màquina per a fer Antonis? Antoni Machin

5.

La mare d'en Jaimito li diu a aquest:

- Jaimito, has emplenat ja el saler?
- No, encara no. No et pots imaginar fins a quin punt resulta difícil ficar granets de sal en aquests forats tant petits !

6.

Passa un cotxe a 100 km/h i li diu un mosso d'esquadra a un altre: "A aquest no li vàrem treure el carnet?" "Sí, és a aquest". El paren i li pregunten: "I el carnet?" i el conductor respòn: "no em diguin que me l'han perdut?"

7.

- Quin és el teu nom de pila?
- Energizer

Més Acudits!

¿Eres el rival más débil?

Debajo hay cuatro (4) preguntas. Tienes que contestarlas inmediatamente. No puedes tomarte tu tiempo, ni meditarlas. Contéstalas al instante. ¿De acuerdo? Muéstrale al mundo lo listo/-a que eres en realidad.

¿Preparado/-a?

¡YA!

Primera Pregunta:

Estás participando en una carrera. Adelantas al que va segundo. ¿En qué posición estás ahora?

Respuesta:

Si has contestado que estás el primero... Estás totalmente confundido/-a. Si adelantas a quien va segundo, te colocas en su lugar, por tanto... TÚ te quedas en la segunda posición.

Se bueno/-a e intenta no adelantarte a mirar la solución de la siguiente pregunta. Para contestarla, intenta no tomarte tanto tiempo como para la primera. ¿Vale?

Segunda Pregunta:

En la misma (u otra) carrera, si adelantaras al que va en último lugar, entonces serías ..

Respuesta:

¿Has contestado "el Penúltimo"? Pues estás otra vez en un error. Díme... ¿Cómo puedes adelantar al que va el ÚLTIMO?

¿Qué..?, ¿Vamos bien..? ¿O empieza a flaquear nuestra autoestima..? La tercera pregunta consiste en un poco de cálculo elemental. (Aviso: Para ser honesto/-a, tienes que hacer los cálculos mentalmente, sin papel, lápiz, calculadora o teclado. Inténtalo)

Tercera Pregunta:

Tienes 1000. Ahora súmale 40. Súmale otros 1000. Y 30 más. Mas otros 1000. Más 20. Y súmale otros 1000. Y ahora 10 más. ¿Total? Decide para encontrar la respuesta... Te ha dado 5000, ¿verdad? Pues...

¡No! La respuesta correcta son... 4100. ¿no te lo crees? ¡Pues toma papel y lápiz o una calculadora y compruébalo!

No es un día demasiado bueno, ¿verdad? Aún así... ¿Te atreves con una cuarta pregunta? Te garantizo que es más fácil. A lo mejor ésta si que la aciertas...

Y Cuarta Pregunta:

El padre de Rosa tiene cinco hijas, que son: 1.-Nana, 2.- Nene, 3.- Nini, 4.- Nonno. ¿Cómo se llama la quinta hija?

Fácil,

¿no es verdad?

Respuesta:

¿Nunu?

¿Has contestado Nunu?

No.

La respuesta correcta es Rosa. Lee la pregunta otra vez. Con más atención, por favor.

Eres el Rival más Débil.

ADIÓS.

LEYES Y PRINCIPIOS DEMOSTRADOS EMPÍRICAMENTE:

"Cuando necesites abrir una puerta con la única mano libre, la llave estará en el bolsillo opuesto". (Ley de Fant)

"Las únicas veces que la puerta se cierra sola son cuando te has dejado las llaves dentro". (Ley del destino).

"Cuando tengas las manos embadurnadas de grasa, te comenzará a picar la nariz". (Ley de mecánica de Lorenz).

"Da igual por donde abras la caja de un medicamento. Siempre te molestará el prospecto". (Principio de Aspirino).

"El seguro lo cubre todo. Menos lo que sucede". (Ley de Seguros de Nopay).

"Cuando las cosas parecen ir mejor, es que has pasado algo por alto".
Segundo Corolario de Chisholm).

"Siempre que las cosas parecen fáciles es porque no atendemos todas las instrucciones". (Don Reed).

"Si mantienes la calma cuando todos pierden la cabeza, sin duda es que no has captado el problema". (Axioma de Emergencio).

"Los problemas ni se crean, ni se resuelven, sólo se transforman".
(Ley de la persistencia de Einstein).

"Llegarás al teléfono justo a tiempo para oír como cuelgan". (Principio de Ring a Bell).

"Siempre que te vayas a conectar a Internet, se producirá la llamada que habías estado esperando durante todo el día". (Principio de Dialer).

"Si solo hay dos programas que valgan la pena ver, serán a la misma hora". (Ley de Co Jones)

"El precio total a pagar siempre es superior al del presupuesto, exactamente 3,14 veces lo presupuestado. De ahí la importancia del número Pi". (Ley de Pi Llao).

"La probabilidad de que te manches comiendo, es directamente proporcional a la necesidad que tengas de estar limpio". (Ley de Soup).

"La velocidad del viento aumenta proporcionalmente al precio del peinado". (Ley meteorológica de Reynold también conocida como Principio de Llongueras).

"Cuando tras años de haber guardado una cosa sin usarla decides tirarla, no pasará más de una semana que la necesites de verdad" (Ley de la fatalidad irreversible).

"Siempre que llegues puntual a una cita no habrá nadie allí para comprobarlo y si, por el contrario, llegas tarde, todo el mundo habrá llegado antes que tú" (Principio de Delay).

"El mundo se hace día a día con el esfuerzo de los inteligentes, pero son los imbéciles quienes lo disfrutan" (Corolario de la vida misma).

"No te tomes tan en serio la vida, al fin y al cabo no saldrás vivo de ella". (Teorema de la seguridad absoluta).

**L'HIPER
DEL
CALÇAT**

Carrer Mendez Nuñez, 53 - Tel. 972 50 63 51 - 17600 FIGUERES

Josep Pey i Noguera, s.l.
Assessor Comptable i Fiscal

c/ Vilasacra, 14
Tel. 972 50 88 61
Fax 972 51 12 84

17469 **EL FAR D'EMPORDÀ**
(Girona)

SERRALLERIA

Josep Marsal Forns

Dalt 1 - El Far d'Empordà - 17469 Tel. 972 67 21 66

PARLEM AMB .....FINA COMPANYY I JULIOL

He quedat amb la Fina a les quatre de la tarda. Quan arribo a Can Ruet les portes són obertes, com sempre. Topo amb la Fina que es disposa a sortir. Acaba d'agafar els guants per anar a plantar carbasseres. -Me n'havia ben oblidat! Però passa, ja ho faré després. Tinc tota la tarda...-em diu.

Dóna gust fer petar la xerrada amb algú que sempre està disposada al diàleg i es mostra optimista. Amb cinc fills, una professió que li apassiona i estar al capdavant d'una casa de pagès, a primer cop d'ull pot semblar que aquesta persona encaixa amb el perfil d'una dona estressada, atabalada o que li manqui temps. Ans el contrari. La Fina té sempre un momentet per parlar, per canviar impressions. Jo penso que no és la típica mestressa de casa convencional. És una persona optimista, molt ben organitzada que sap com disfrutar de la vida que li ha tocat viure.

Així doncs, encetem la conversa assegudes còmodament al sofà i envoltades de fotografies i records personals de la gran família de Can Ruet.

La Fina Company i Juliol va néixer el 27 de novembre de l'any 1943 a Pujals dels Cavallers, en el terme municipal de Cornellà de Terri. De família pagesa, el seu pare era en Pere i la seva mare la Paulina, filla de Borgonyà. En Pere i la Paulina foren pares de família nombrosa; un total de sis fills, dues de les quals arribarien a cursar estudis universitaris -una mestra i una infermera-, un fet força impropri per l'època.

De Pujals dels Cavallers, la Fina gairebé no en guarda cap record. Als quatre anys la família es va desplaçar al Far, al mas de la Gruta i des de llavors les seves arrels es varen convertir de totes totes en empordaneses.

La Fina es considera una persona privilegiada en molts sentits. Quan se li pregunta sobre què li hagués agradat ser si no hagués estat infermera, no dubta ni un instant: pagesa! Aquesta dualitat de feines és una de les coses que segurament millor ha sabut compaginar al llarg de la seva vida i s'en sent orgullosa, perquè com diu ella, -he fet de pagesa i d'infermera, dues feines que no sabia amb quina quedar-me si hagués d'escollir. Totes dues m'agraden i les faig a gust!.

En la vessant més personal, la seva vocació com a infermera l'ha condicionat en la seva vida i la influenciat en molts aspectes. Sens dubte, l'ha ajudat a destriar el que és verdaderament important del que és secundari i a valorar les petites coses de la vida diària sense donar gaire importància a fets que, davant de desgràcies personals, resten insignificants.

Període d'infantesa i primera joventut

Quan vàrem arribar a la Gruta ens vàrem escolaritzar a les Escolàpies. Cada matí marxàvem de casa a peu fins a Figueres. Com que l'escola ens quedava lluny de casa no tornàvem fins al vespre. El viatge fins a Figueres, passant per Sant Pau de la Calçada, es podia considerar com una excursió. Ens aplegàvem tota la mainada d'aquests masos i fèiem via cap a Figueres a través de les passeres per sobre del riu Manol, la qual cosa suposava anar molls de peus la majoria dels dies i en èpoques d'hivern i mal temps, passar fred. Però per mal temps que fes, ho guardo com un record molt agradable. Els més grans carregaven amb les bosses dels més petits en unes canyes llargues que es penjaven a sota el braç.

Quan vàrem ser més grandets llavors ja anàvem a l'institut amb bicicleta.

De vocació infermera

Ja des de ben petita havia volgut ser infermera.

La meva mare provenia d'una casa de propietaris rurals benestants. Ella havia pogut estudiar fins als 18 anys a les Carmelites de Girona, fet que va propiciar que valorés sempre la cultura. Com a mare i com a persona entenimentada, volia que els seus fills poguessin arribar a ser independents en el futur i veia que això només era possible a través d'uns estudis i una professió i més, si cal, en el cas de les noies. Gairebé tots vàrem estudiar. La meva germana gran va cursar magisteri i jo infermeria. En Salvador va fer fins a tercer de batxillerat i si hagués pogut hagués continuat estudiant. Tenia moltes aptituds per muntar i desmuntar màquines amb molt d'enginy, però va haver de posar-se al front de la casa, juntament amb la mare, quan va emmalaltir el pare. En Josep va cursar fins a tercer de filosofia i lletres però ho va deixar perquè arran de fer la mili a la Creu Roja va trobar col·locació al llavors Instituto de la Seguridad Social –més tard, Institut Català de la Salut- on encara treballa. La resta de germans no varen estudiar perquè no varen volguer. A casa sempre ens varen donar tota classe de facilitats perquè estudiéssim.

Quan vaig acabar l'institut, vaig estar cinc anys interna al recent estrenat hospital J. Trueta de Girona cursant la carrera. En aquella època era molt fàcil trobar feina una vegada acabats els estudis. Tant va ser així que tot just acabat el període de formació, em varen proposar per fer-me càrrec del servei de nius o nounats del centre. Fins llavors sempre n'havien tingut cura les llevadores. Vaig ser la primera infermera de nius en propietat. Ja ho veus, amb vint anys i ja era cap de servei!... A partir d'aquell moment va començar una jerarquització de la professió i el servei de pediatria es va anar ampliant. M'agradava tant la meva feina, que fins i tot fora dels horaris establerts, amb la meva companya, anàvem a veure algun nadó que ja li havíem donat l'alta per veure com evolucionava a casa seva.

Jo penso que la professió d'infermera s'ha de sentir. Ha de ser per vocació sinó no té sentit. És una feina de molta responsabilitat. Com deia el Dr. Fina –pare- si et passa alguna cosa amb una criatura no t'ho perdonaran mai, en canvi si et passa amb un vell potser fins i tot t'ho agrairan!.

Fa més de trenta anys que exerceixo. Amb mi ja han nascut dues generacions. Si sabessis la quantitat de fillols que tinc.... Com que abans molta gent batejava als nadons abans que no els donéssim l'alta de l'hospital, em venien a buscar a mi o alguna llevadora o una auxiliar que es deia Dolors. Aquelles criatures només tenien el pare i la mare i, de vegades, la mare sola. Mossèn Vidal, el capellà, ens venia a buscar perquè féssim de padrines. El bateig es feia a la capella de l'hospital. El capellà batejava en massa i... apa! Jo ja era padrina d'una bona fornada de nouvinguts! Si ara hagués de regalar la mona a tots els meus fillols, imagina't....

Els temps han canviat

Des que sóc infermera la meva professió ha canviat perquè els temps també han canviat i molt. Potser destacaria un gran salt en dues vessants: en el camp científic i en la valoració de la infermera com a professional.

Quan a la qüestió científica s'ha tecnificat molt. Hi ha hagut grans avenços en el camp de la medicina i s'han millorat molts aspectes. He viscut el *boom* dels antibiòtics, i l'avenç que això va suposar en els seu moment. En la vessant més personal però, haig de dir que la professió en sí s'ha deshumanitzat molt. Sóc de les que penso que la política és una eina que ha fet més mal que bé si tenim en compte que s'ha ampliat la burocràcia d'una manera exagerada –més papers, més informes, més gestions...- fins al punt que ha fet restar temps a coses molt més importants i transcendents en la professió, com ara la qualitat del tracte amb els pacients.

Els nens d'ara són els mateixos que fa trenta anys enrere, però l'educació de la família ha canviat molt. Ara no hi ha normes, tot és permès. En molts sentits, els nostres nens d'avui estan desatesos. I no pensem que aquest fet va relacionat amb la pobresa, no, ans el contrari. A la societat actual, sort n'hi ha dels avis. Els pares no tenen temps, no hi ha qualitat de vida a les famílies i les criatures són les que més ho pateixen. Cada setmana hi ha separacions, tots els conflictes passen pels fills que són, en certa manera, el cavall de batalla. Hi ha pares que creuen que donar-los-hi tot és el millor. S'ha passat d'un extrem a l'altre sense mesura. Potser aquest aspecte és el que ha canviat més en les darreres dècades.

Un qüestionari amb un minut

Si no hagués pogut estudiar quelcom relacionat amb la vida..... segurament hagués estudiat quelcom relacionat amb les ciències naturals. Potser biologia o astrofísica. M'entusiasma tot el relacionat amb els planetes.

Un menjar preferit..... el pa amb tomàquet sense cap dubte!

Un hoobie..... uf! en tinc tants!. La lectura, la música per destacar-ne un parell.

Un llibre..... Vés on et porti el cor. Llaurant la tristesa. El violí d'Auschwitz.

Una persona a la que admira..... el Dr. Corbella

El que més detesta personalment..... (la Fina no ho dubta ni un moment) anar a comprar!

Si pogués acabaria amb..... la violència de totes, totes. Per què no podem entendre'ns sense barallar-nos? Tenir respecte cap als altres no vol dir haver-nos de baixar els pantalons. A més, hem de pensar que no sempre tenim la raó, que ens podem equivocar. Potser caldria que tots aprenguéssim a ser més humils.

Un desig..... respectar-nos a nosaltres mateixos i als altres, sigui quina sigui la seva cultura.

La Fina en els seus anys universitaris

El poble de El Far. El que més li agrada i el que menys.

Hi ha moltes coses que m'agraden però jo potser destacaria aspectes més relacionats amb el tracte amb la gent del poble. Moments com ara poguer anar a fer petar la xerrada amb la gent gran de l'Oliva, per exemple a Can Campmol o la relació que establím amb els veïns. També m'agraden els diferents punts de flors que ornamenten els nostres patis i carrers a la primavera.

No hi ha coses concretes que no m'agradin. Potser si jo hagués estat l'encarregada de dissenyar el poble, l'hagués fet més aglutinat al voltant de l'església i el nucli urbà, que no creixés tant escampat pel costat de Figueres. Venint de Vilatenim es veu lleig, hi falten coses.

D'aquí a vint-i-cinc anys...

Si tot el que està previst en matèria d'urbanització i crescuda del poble es compleix, segurament a El Far hi haurà més llocs de treball, més gent i un poble més gran, però també es perdrà qualitat de vida. De fet, si mirem anys enrere, la gent es relacionava molt més. Tothom treballava pels voltants i es coneixia. En canvi ara, el poble s'ha convertit, en certa manera, en un poble dormitori. Molta gent treballa a fora i no es relaciona amb els veïns. No ho sé, ja ho veurem.....

MIL·LENARI DE LA CONSAGRACIÓ.

SANT PERE DE BESALÚ 1003-2003.

L'agenda cultural a Catalunya, que compta cada vegada més amb noves propostes de divulgació del Patrimoni Cultural i Històric, comença a obrir-se camí en la commemoració de les actes de consagració de les esglésies de les principals abadies benedictines. Amb l'obertura del nou mil·leni es comencen a resseguir, poc a poc, aquests aniversaris, que a part del fet propi de la consagració, recorden la fundació i dotació dels primers monestirs benedictins entre finals del segle X i començaments del XI, punts de referència fonamentals en l'organització territorial de l'espai de la Catalunya Vella. Així entre els historiadors s'accepta, normalment, davant la manca d'altra documentació, la data de l'acta de consagració com a indici de l'acabament de les obres de construcció de l'església, i per tant la de l'inici de les principals activitats al monestir.

Entre els primers municipis que han tingut l'ocasió de celebrar aquesta efemèride es troba Sant Cugat del Vallès, on existeix un dels monestirs més importants de Catalunya que compta amb l'acta de consagració de l'any 1002. Així l'any passat es dugueren a terme en aquest municipi un seguit d'activitats en motiu del mil·lenari, entre les que destaca el muntatge expositiu ubicat en les dependències del mateix monestir.

Prèn el relleu aquest any el municipi de Besalú que compta amb el document (no conservat) de l'acta de consagració de l'església del monestir de Sant Pere del dia 23 de setembre de l'any 1003. Fundat pel comte-bisbe Miró l'any 977, aquest monestir, un dels principals centres neuràlgics de l'antic comtat de Besalú, compta no només amb una llarga i important història monàstica, sinó amb una de les edificacions més

emblemàtiques del romànic català del segle XII, on s'hi contempla la presència d'un deambulatori o girola, fet que contribueix a augmentar la seva prestància, al ser un dels pocs exemples que es coneixen a Catalunya d'aquests espais en la capçalera de l'església.

És així com des del mes de març es va inaugurar un cicle d'activitats, organitzades per l'Ajuntament de Besalú, amb la col·laboració de la Universitat de Girona i l'empresa de gestió cultural Culturània, amb l'inici d'un seguit de conferències, que continuarà fins a la cloenda del mil·lenari, on es tracten diferents temàtiques relacionades amb la vida del monestir, des del punt de vista històric i artístic, passant per certs aspectes que destaquen per la seva peculiaritat, com el cant gregorià i la cuina dels monjos benedictins.

L'estudi del monestir des de la seva fundació l'any 977 fins a la Desamortització de 1835 serà tractat des de l'òptica de la Història de l'Art en una publicació monogràfica formada per quatre articles d'investigació presentats en motiu del mil·lenari. Prenent una especial importància el període alt medieval (segles X-XII), moment de dotació de la major part de les obres arquitectòniques i escultòriques de l'edifici, cal destacar que les tasques d'investigació dutes a terme, presentaran algunes dades inèdites, especialment importants per als períodes baix medieval, així com per l'etapa moderna fins al segle XIX.

D'aquesta manera es presenta una oportunitat important de retrobament amb la història i la cultura de la comarca de la Garrotxa a tenir en compte durant aquest any 2003.

Laura Bartolomé Roviras

MOVIMENTS DEMOGRÀFICS

A nivell demogràfic cal destacar els següents canvis al nostre poble:

Naixements:

- Berta Valent Armangué, el 24 de Desembre de 2002.
- Esther Rodriguez Juárez, el 8 de Gener de 2003.
- Berta Jofre Rodriguez, el 26 de Març de 2003.
- Hugo Fernández Plaza, el 15 d'Abril de 2003.
- Pau Saurí Carbonell, el 28 d'Abril de 2003.

Bateigs:

- Laura Arnall Moret, el 15 de Desembre de 2002.
- Esther Rodriguez Juárez, el 5 d'Abril de 2003.
- Ana Maria Juárez Gamundi, el 12 d'Abril de 2003.

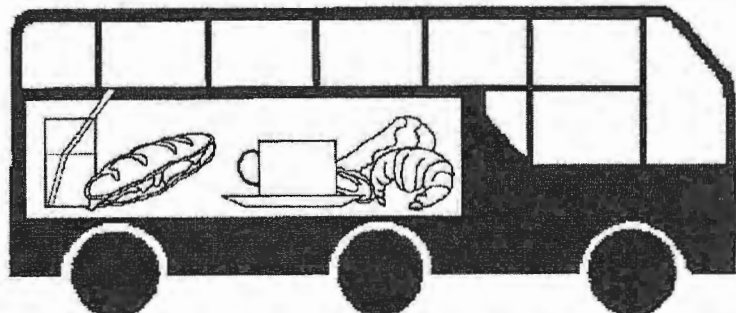
Casaments:

En Joan Jofre i la Maria Gallego es varen casar el 30 de Novembre a la Mare de Déu del Mont i viuràn a Figueres.

Defuncions:

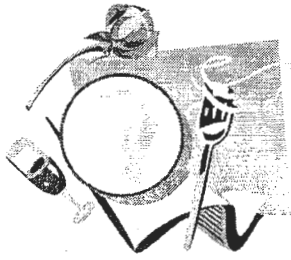
- Maria Lechado Cano, el 6 de Novembre de 2002.
- Mossèn Pere Sarola Quer, el 13 de Desembre de 2002.
- Antonia Ferrer, el 25 de Desembre de 2002.
- Josep Vilarrasa Vilarroda, l'1 de Gener de 2003.

Sara Bayés Quer, Juny 2003.

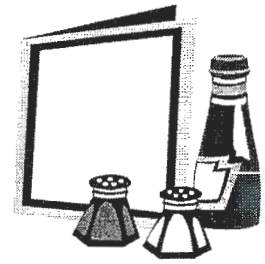

CAFETERIA - BAR ESTACIO

Plaça Estaci , 17 - FIGUERES Tel. 972 50 64 43

CUINA DE FESTA MAJOR

CANELONS DE TONYINA

Ingredients:

- 18 plaques de canelons
- 250g. De tonyina d'oli
- 2 ous durs
- 100g. De xampinyons
- 200g. De ceba picada
- 50g. formatge gruyère ratllat
- 2 cullerades d'extracte de tomàquet
- 3 cullerades d'oli

Sofregir la ceba en una cassola, afegir els xampinyons i deixar que es quedi sense aigua.

Afegir la tonyina, ous i l'extracte de tomàquet i treure'l del foc.

Incorporar el formatge i remoure amb la cullera de fusta.

Farcir els canelons, cubrir amb salsa beixamel, i espolvorejar amb el formatge gruyère ratllat i finalment gratinar.

Temps de preparació per farcir els canelons: 30 minuts.

BON PROFIT !!

PASTÍS DE PEIX

Ingredients:

- 4 talls de rap
- 4 filets de lluç fresc
- 5 ous
- 1 pot de tomàquet cru, pelat i trinxat (400cc.)
- 200 cc de gambetes pelades

Preparació:

Fregir el peix enfarinat i reservar. Batre els ous d'un en un afegint-hi sal.

Anar desfent el peix engrunat dins els ous i batre-ho tot amb el miniprimer, al final posar el tomàquet i acabar de batre-ho tot.

Untar de margarina una plata de cake i posar-hi les gambetes al fons i llavors tota la pasta batuda. Coure tot al forn al bany maria a 200 graus durant una hora. (escalfar previament el forn al màxim).

Deixar refredar, desenmotllar i posar en una plata.

Decorar amb salsa rosa i una mica d'imaginació.

BON PROFIT!

E.ROK

BUNYOLS DE POMA

Ingredients:

- 2 pomes
- 1 ou
- sucre
- farina
- oli
- anís

Preparació:

Pelem les pomes i les tallem a talls petits, tenint en compte que amb aquests talls farem els brunyols. Posem els talls en un plat i hi afegim unes gotetes d'anís i el deixem una estona.

Posem la farina, el rovell d'ou, unes gotetes d'oli i una miqueta d'aigua en un plat soper i ho remenem bé fins a formar una pasta espessa i sense grumolls. Seguidament, hi barregem la clara d'ou, que previament haurem batut amb una forquilla en un altre plat.

Posem una paella al foc amb oli, i un cop calent agafem els trossets de poma i els passem un per un per la pasta, per tal de cobrir-los bé i els anem posant a la paella a coure.

Quan siguin rossos de tots els costats, els traiem de la paella, els escorrem bé d'oli, els

empolvorem de sucre i els fem en una plata.

Aquesta recepta, com podeu suposar, és per a pocs bunyols. Si en voleu fer molts, caldrà que calculeu les quantitats. També cal dir que aquets brunyols es poden fer amb qualsevol tipus de fruita.

CARME BATLLE

BON PROFIT A TOTHOM!!

JA HO SABEU... SI NO SABEU QUE FER EL DIA DE LA FESTA AQUÍ TENIU UNES QUANTES RECEPTES QUE US PODEN BEN SERVIR.

AGRAÏM LA VOSTRA COL·LABORACIÓ AMB LA REVISTA!!

Esther Bartolomé Roviras

Sardana: Fum que agonitza on hi va haver flama

Sardana: es tracta d'una música d'autor, que no es difon de manera oral i que es compona segons el cànon acadèmic de la música de conservatori. Els actors socials que pertanyen a l'àmbit sardanístic no la defineixen mai ni com a música ètnica o folklòrica ni com a música culta. Per ells és música popular.

La sardana no és un símbol purament folklòric com ho pot ésser la barretina o el porró, sinó un símbol ple de significats. Es defineix com a cívica i democràtica, hi cap tothom, homes i dones, vells i joves, rics i pobres... i és ordenada i civilitzada, lluny de qualsevol excés. Com a catalans ens uneix, ens subratlla, ens mostra, ens conforma, ens estimula, ens ennobleix, ens allibera, ens guanya amics, parla per nosaltres, ens defensa, ens representa... La sardana és irrenunciable, com ho són el país, l'idioma i la història. Però... Per què la sardana té aquestes qualitats? Els ha atorgat algú o les té per naturalesa? És necessari ser conscient que hi són per ser un bon ballador de sardanes? I un bon músic de cobla? Així doncs, si té tantes bones qualitats, per què decau? És que ja no interessin els valors que porta implícits? Què en pensa la societat catalana? De tot plegat en podríem parlar durant molta estona, però el cas és que estem fent de la sardana una càtedra, un apostolat, una fe, una religió, un emblema, una arma de combat, una doctrina... i això, ara, sembla que ha deixat de tenir sentit.

Flor de romaní. Maig 2003.

Avui, el poble, la massa, aquella allau que va on la porten, no vol complicacions amb doctrines, revolucions o ideologies. Tots els ambients moderns, si els anem a parlar de sardanes, se'ls presenta ràpidament la idea de que els caldrà cavil·lar una doctrina nova per a ells, que els conduirà a canvis que no desitgen, perquè no els coneixen, i que els parlaran de la convivència i la germanor, una actitud avui molesta, en una societat orientada egoísticament a un bé material, com més sòlid millor.

I és que hi ha molta varietat de pensaments. Mentre que per uns ballar sardanes representa un acte d'afirmació nacionalista, per altres eludeix, pel contrari, a un tebi regionalisme que de manera oportunista va saber conviure fins i tot amb la idea del *sa regionalisme espanyol* del franquisme. Mentre que per uns ballar sardanes constitueix un acte popular i democràtic, i per tant obert a tot el món, per altres és alguna cosa més aviat pròpia de *catalans de la ceba*. Mentre que uns veuen la sardana com una dansa sana i moral, altres la veuen irremeiablement atàvica i cursilona. Mentre que uns consideren la sardana com una activitat plenament participativa, per altres és tremendament avorrida i insulsa. Mentre que uns es neguen a identificar-la com a dansa folklòrica i li atorguen el caràcter de dansa popular, per altres no existeix cap diferència entre ella i les altres danses que els grups folklòrics ofereixen a l'escenari. Mentre que per uns la ballada de sardanes s'identifica amb el context festiu, per a altres aquesta mateixa ballada no és sinó el resultat de la inèrcia i rutina administrativa de les comissions de festes dels pobles i ciutats catalanes.

La sardana, avui, és la mateixa de quan a les cases, a primeries de segle —i encara a no totes les cases—, tenien un aparell de ràdio de galena que havien de sentir enganxats als auriculars. Avui tenim ràdios i televisors portàtils, i enmig d'una indigestió d'invents i modernitat (música, relació social, sexe, nivell de vida, cotxe, educació, doble residència, joventut emancipada, espectacles, etc.), pretenem que les generacions actuals adoptin la mateixa sardana, la que va omplir la joventut d'abans de la guerra, i de la que va viure el temps més terrible encara de la post guerra.

Actualment, l'edat dels sardanistes pot fer creure que la dansa tradicional de Catalunya viu les seves darreres hores com a fenomen viu i popular. I és que el plaer de ballar sardanes només es pot aconseguir quan ballar-ne significa alguna cosa, quan té un sentit més enllà del fet de donar-se les mans i puntejar al so d'una música determinada. Actualment, la sardana no té unes funcions clarament definides. Les necessitats socials que cobria abans ja s'han superat en els nostres dies o han passat a ser cobertes per altres manifestacions, diferents del sardanisme. Evidentment, prendre's avui la sardana com un acte de catalanisme resistent nostàlgic queda lluny de qualsevol posició racional. El caire lúdic de la dansa també ha perdut un cert valor perquè les possibilitats d'esbargiment són ara moltes i molt diverses, i perquè la imatge típica de la sardana és força contrària a la que connecta amb la majoria de joves catalans.

Hi ha qui pensa que algunes entitats, com les colles sardanistes, lluny d'apropar la dansa catalana a la gent, la distancien encara més, convertint-la en una dansa artificial, digna de ser observada però no ballada, catalana però no viva. Potser sí que les colles sardanistes pretenen que les sardanes que ballen tinguin una perfecció formal i estilística més pròpia d'un museu de folklore arqueològic que no de la plaça d'un poble de Catalunya, però són les úniques que han pogut mantenir una mica de gent jove.

Un aspecte que ha estat molt criticat, i que per a molts —majoritàriament de l'àmbit no sardanista— és el motiu principal perquè no es valori la sardana que interpreten les colles sardanistes, és el fet que a la sardana de colla li manca espectacularitat —sobretot si es compara amb l'exhibició de les construccions castelleres—. Hem de tenir present que ens trobem en una època en què es valora la competència en tots els camps, i que ha fet dels esports competitiu un espectacle de multituds. A més, cal encara considerar un darrer element: la televisió, que cada vegada més s'alimenta d'aquesta condició per aconseguir diversió, emoció i atracció als seus usuaris. A la pantalla, una ballada de sardanes resulta, al principi, molt interessant, però aviat perd impacte perquè es repeteix indefinidament. El jovent d'ara cerca en el ball un compost d'exercici físic i d'excitació mental que no aporta la sardana.

De totes maneres, que la sardana sigui avorrida depèn, com tot, dels gustos de cadascú, però, sobretot, del grau de coneixement que se'n té i dels prejudicis amb què es mira. Tot i així, poca gent arriba a descobrir la bellesa d'aquesta dansa. El plaer de ballar sardanes és incompreensible per al qui no en sap ballar. Es cansa, hi sua, però no hi troba cap goig. Com més se'n sap, en canvi, més sembla que el cos es torna ingràvid.

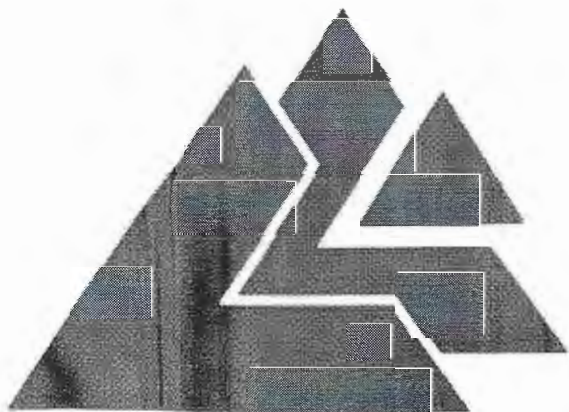
Calibrar què és la sardana avui pel poble català representa establir abans una sèrie de diferenciacions precises amb què es pot apreciar. D'aquestes diferenciacions la més important i primera a tractar és la dels que estimen la sardana i d'aquells que hi són indiferents. La sardana no té contraris però sí que té un percentatge elevadíssim d'indiferents. Si conèixer és estimar, l'afirmació de considerar la sardana desconeguda, és veritat.

L'absència de la sardana en àmbits no genuïnament sardanístics és bastant freqüent. Poques vegades la veiem, per exemple, en campanyes publicitàries o comercials, ni en pàgines dels diaris o espais de ràdio i televisió, si no és en els apartats especials que puguin tenir. No obstant, la sardana pot ser notícia i estar en una primera pàgina d'un diari si hi ha motivacions que ho justifiquin. Fa massa anys que tot és semblant, igual. Res, ni ningú ha trencat prou esquemes perquè es generi una reflexió col·lectiva de gran abast. Segurament, entre els sardanistes, de situacions i de ganes de renovar casos sí que n'hi ha, però no transcendeixen més enllà de cercles reduïts, tancats.

Recordar aquella trista frase de "Renovar-se o...". No cal acabar-la, però ens cal ser conscients que la tradició es converteix en un mal company si, en les nostres activitats, la confonem amb la rutina. No podem confondre tradició amb immobilitat. La tradició la fa el poble, i nosaltres som el poble d'avui, amb els nostres costums, amb la nostra participació activa en la cultura popular, una cultura viva i dinàmica, i contribuïm que neixin noves formes que configuren la tradició d'avui, per a la gent de demà.

Maria Company i Coll

**COPISTERIA
ESTEVE**

C/Mendez Nuñez, 19

17600 Figueres

Tel.972.671551 - 972.508681

Fax. 972.671551

E-mail : copyesteve@telefonica.net

Us proposo un viatge literari ...

... Sortirem de Barcelona ...

... i arribarem a París !!

BARCELONA

Comencem el viatge a la ciutat tantes vegades descrita en nombroses novel·les catalanes, tot i que pocs autors com QUIMO MONZÓ n'han reflexat el seu ambient urbà i mediterrani amb tan encertats tocs d'ironia.

GIRONA

És la ciutat natal de PRUDENCI BERTRANA, autor de Josafat, una important novel·la que narra els amors del camper Josafat amb la prostituta Fineta.

FIGUERES

Capital de la nostra comarca, ciutat de naixement de CARLES FAGES DE CLIMENT, que converteix en poesia Liers i Ordis i en llegenda Vila-sacra, capital del món.

BEZIERS

Petita vila del Rosselló francès on MOLIERE, considerat el segon més gran dramaturg de la literatura universal, va representar diverses de les seves obres.

SETE

Situada més enllà de Perpignan, és la ciutat de naixement de PAUL VALERY, un dels grans simbolistes gals. Va proposar una poesia pura, metafísica, sensual i amb una rima molt complexa. Funcionari que va arribar a ingressar a l'Académie Française.

NIMES

Deixant enrere Montpellier, ens trobem la ciutat que va donar a llum a ALPHONSE DAUDET i que és tema recurrent en les seves obres.

LYON

A la segona ciutat més gran de França encara s'hi conserva al número 8 del carrer Alphonse Fochier una placa oval que recorda que allà hi va néixer ANTOINE DE SAINT EXUPÉRY fa ara poc més de cent anys i que fou l'autor d' El Petit Príncep.

TROYES

Ens hem de situar al segle XII i a la regió de la Champagne per trobar el gran poeta medieval CHRETIEN DE TROYES. Va escriure El Conte del Grial que va donar peu a una tradició artúrica que fou continuada per múltiples deixebles i que encara segueix viva avui en dia.

PARIS

I arriba el final del viatge d'on en destacaré la figura d'un dels seus visitants i enamorats: l'argentí JULIO CORTÁZAR. Ell fou l'encarregat d'unir Europa i SudAmèrica, la magia i les paraules.

Cristina Bayés Quer
Festa d'Estiu 2003

AGRO JARDINERIA
I
PLANTES

PINSOS I COMPLEMENTS PELS ANIMALS
PLURIVETERINÀRIA CANINA

L'AMIC

S
E
R
V
E
I
A
D
O
M
E
S
T
I
C
I
L
L

FIGUERES

c/. Nou, 174 - Tel. 972 67 51 29

c/. Sagitari, 1 (Marca de L'Ham) - Tel. 972 67 58 22

ROSES

Av. Jaume I, 10 - Tel. 972 25 35 24

BAR - RESTAURANT CA LA MARIA
VILATENIM

Obert des de 6:30 H del matí a 9 del vespre. De Dilluns a Dissabte. Diumenges Tancat. Es fan esmorzars i menús diaris per a dinar a 5,95 Euros. Dijous paella de marisc. No es fan sopars però els interessats poden trucar en cas de sopars de grup, despedides, etc.

TELÈFON 972-504115

LA BUGADA

La bugada era una manera molt peculiar de rentar la roba. N'hi havia d'haver molta per fer-la.

Les cases del poble tenien molta tradició a convidar molta gent, parent, amics,... per la festa major, però com sempre tota la feina era per la dona. A més les dones d'abans cuinaven amb el foc a terra, amb les cassoles fent la xup-xup, rentar els plats i asobre rentar la roba al rentador. Això era un calvari.

Les dones preparaven la bogada de la següent manera: es col·locava el cubell sobre l'escambell. S'anava posant la roba ben posada damunt, es tapava amb un drap i es voltava amb un cescle de fusta; s'omplia de cendra, s'hi anava tirant aigua fins que sortia pel galet de baix.

El perol al foc amb aigua calenta tirant-la poc a poc dins el cubell i quan sortia clara es donava per feta la bugada. Un cop neta, s'aclaria amb aigua clara i seguidament cap a l'estenedor. Si es guardava el lleixiu, que era el suc que sortia, podia servir per fregals els rajols que quedaven ben vermells i bonics.

Però un dia sobtat va arribar al mercat el lleixiu de la marca "conejo" i es va deixar de fer bogada perquè era molt més pràctic i ràpid. I ara, avui en dia amb la rentadora no hi ha cap problema, bé això si no és que s'espatlla

L'escambell és un seient petit sense braços ni respallier que s'utilitzava per enlairar algun objecte.

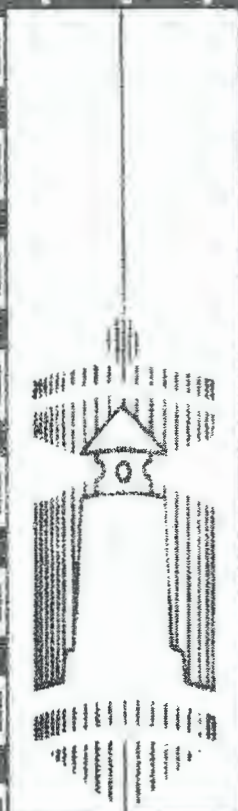
Però es pot dir que avui en dia tot a canvi i per a molt millor.

Sílvia Arnall

LES
QUADRES
RESTAURANT

C. Baix, 2 • Tel. 972 50 68 91 • EL FAR D'EMPORDA

Subministres ***EL FAR***

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
NOVA EXPOSICIÓ

Oberta també dissabtes de 16:00 a 20:00.

VENDA AL MAJOR:

FORJATS I ACABATS DE VIVENDA
COBERTS DE FIBROCIMENT I TEULES
- GRANGES -
IMPERMEABILITZACIONS I SANITARIS

GRESSOS I REVESTIMENTS.
PREUS DIRECTES
DE FÀBRICA

carrer de la Font, 1

Tel. i Fax 972 51 14 08

17469 EL FAR D'EMPORDÀ (Girona)

1982

1978

2002

СІМЬОЛІ

Pla Doble Capital

Clonem els seus diners

100%
de capital
garantit

Augmenti fins al
200%
el seu capital
(12,25% TAE)
segons l'evolució d'una
cistella de 20 accions
d'alta capitalització

75%
d'estalvi
fiscal

Caixa de Girona
www.caixagirona.es